

Aláírták a Marosvásárhelyi Közösségközi Közlekedésfejlesztési Egyesület statútumát

Tömegközlekedés a megyeszékhely és a peremközségek között

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhely és hét környező község polgármesterei kedden aláírták a Marosvásárhelyi Közösségközi Közlekedésfejlesztési Egyesület (ADI Transport) statútumát. A társuláshoz csatlakozó községek: Jedd, Koronka, Maroskeresztúr, Maroszentanna, Marosszentgyörgy, Marosszentkirály és Mezőpanit. Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere szerint leghamarabb jövő év októberében elindulna a szolgáltatás.

Soós Zoltán Facebook-oldalán jelentette be a hírt, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban a környező hét községgel aláírták a Marosvásárhelyi Közösségközi Közlekedésfejlesztési Egyesület (ADI Transport) statútumát, ezáltal „egy lépéssel közelebb vagyunk a közszállítás kiterjesztéséhez, ezeknek a településeknek a bekapcsolásához. Azért fogtunk össze a hét Marosvásárhely környéki község polgármestereivel, hogy a peremvidék lakói tömegközlekedéssel is eljussanak a városba”.

(Folytatás a 4. oldalon)

Az SZNT újra a székelyek nagy menetelésének útvonalán

Szükség van tehát az Európai Unió fokozott odafigyelésére azoknak a régióknak az esetében is, amelyeket a kultúránk, nyelvünk, nemzeti identitásuk különböztet meg a környezettől.

4.

Egy iskolai tanácsadóra közel ezer diák jut

Egyre gyakoribb a tanintézetekben a zaklatás, a kiközösítés, mind több a problémás család, egyre több gyerek szorong, illetve küszködik figyelem- és viselkedésszavarral, mégis egy iskolai tanácsadóra (iskolapszichológus) közel ezer diák jut, ugyanakkor sokan nincsenek is tisztában azzal, hogy mivel is foglalkoznak ezek a szakemberek, mely problémákkal lehet hozzájuk fordulni.

5.

Nappali foglalkoztató Down-szindrómás fiataloknak

Szövérfi Melinda, az egyesület képviselője elmondta: már sok évvel ezelőtt foglalkoztatta őket a gondolat, hogy segíteni szeretnének a nehéz helyzetben lévőknél, és 2016-17-ben adódott lehetőség, hogy megvásároljanak egy házat Lukailencfalván, ahol elkezdtek beindítani a programjaikat.

6.

Antalfi Imola

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

20% kedvezményben részesülnek a gyermekek antireflexes lencse rendelése esetén.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Statisztika

Antalfi Imola

Felmérést végez az Országos Ütügyi Vállalat Románia összes országútján, gyorsforgalmi útján és autópályáján azzal kapcsolatban, hogy milyen a forgalomsűrűség. A meghirdetett cél: a jövőbeni beruházások optimalizálása, illetve a költségvetés és a fejlesztési stratégiák ehhez való igazítása. Statisztikai módszerekkel foglalkoznak „mérni” az útügyi és a forgalmi rendőrség emberei. A szeptember 28-án kezdődő akció során „statisztikai” szempontok alapján állítják meg a gépkocsikat, a sofőröket pedig arról kérdezik majd, hogy honnan és hova tartanak, milyen céllal utaznak, a teherjárművek esetében milyen árut, a személyszállító járművek esetében hány utast szállítanak. Az útügyi szerint nem vesznek nyilvántartásba sem rendszámot, sem a gépkocsivezető nevét vagy egyéb, a személyazonosításához szükséges adatokat, betartva a személyiségi jogok védelmére vonatkozó törvényt.

Ezen a nagy statisztikai tevékenységen úgy el lehet gondolkodni... Azon túl, hogy hadseregnyi „szaki” fog kiállni az út szélére, és leint az autósokat, akiktől azt kéri, hogy a „közérdekű akció” keretében működjenek együtt a hatóságokkal, másik hadseregnyi alkalmazott majd az adatbevitelt és -feldolgozást végzi. Mindezt azzal a céllal, hogy tudják, hova és milyen típusú beruházásokat tervezzenek. Úgy tesznek, mintha Romániát lépten-nyomon autósstrádák szelnék át, jobbnál jobb gyorsforgalmi utak, már egyéb gond sincs, mint

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER
22., csütörtök
A Nap kel
 7 óra 8 perckor,
lenyugszik
 19 óra 21 perckor.
Az év 265. napja,
hátravan 100 nap.

IDŐJÁRÁS
Futó zápor
Hőmérséklet
 max. 14 °C
 min. 6 °C

**Isten éltesse!*
 Ma **MÓRIC**,
 holnap **TEKLA** napja.
TEKLA: a Theokleia görög név
 rövidülésével keletkezett. Jelen-
 tése: Isten dicsősége.

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2022. szeptember 21.

1 EUR	4,9436
1 USD	4,9764
100 HUF	1,2298
1 g ARANY	267,8972

A magyar dráma napja

Üzenet öt tételben

Szerdán este Marosvásárhelyen az Aranka György író, művelődésszervező szobránál tartott ünnepi koszorúzással tisztelegtek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának küldöttei és a város művelődési intézményeinek, egyesületeinek képviselői a színházi alkotók előtt. A rendezvényen Tompa Andrea író, színikritikus, a Színház folyóirat volt főszerkesztője, a Színház Alapítvány kuratóriumi elnöke öt tételben megfogalmazott üzenetét tolmácsolták a társulat színészei. Az ünnepség a színház épületében folytatódott, ahol Tandori Dezsőre emlékezett a társulat Madárszoké című performanszával.

Tompa Andrea

Öt tételben kortársokról, közösségről, kockázatról és határokról

Első. Talán nehéz elképzelni, de valaha minden dráma kortárs volt. Sőt kezdetben a drámák zöme teljesen ismeretlen szerzők műveként került színpadra. A nézők nem a már ismert nevekre ültek be, hanem azt kérdezték: ki lehet ez a Katona József? Földes Mária? Székely Csaba? Mi mondanójuk lehet a világról? És vállalva az óriási kockázatot, jegyet váltottak az ismeretlen nevek és művekre. A kezdeti ismeretlen előzőr akár el is buktak, mint Katona, vagy épp nő létükre sikeressé váltak, mint Földes, hogy aztán később tűnjének el örökre, vagy végül – és ez már jelen idő – romániai magyar íróként Budapesten is sokfelé játszott szerzővé válnak, mint Székely Csaba. Ezek a szövegek, kortársak és klasszikusok, rendet vágnak abban a kaotikus és nehezen megismerhető világban, amelyben élünk és amit valóságnak hívunk. Elrendezik a valóság elviselhetetlen rendtelenségét, amelyben ezer hang és széthulló valóság-lem tép minket darabjainkra. Hiszen ezért akarunk műveltséggel, irodalommal, színházzal találkozni, hogy jobban érthessük, összerakhassuk világunkat és magunkat benne. Hogy ne ebben a töredezett, kiismerhetetlen zűrzavarban éljünk. Az elrendezés azonban nem hamis ígéretek és fényes jövőt jelent, hanem azt, hogy a művekkel találkozással megértjük, elfogadjuk, magunkévá tesszük, hogy ez a világ bonyolult, s ahhoz, hogy eligazodjunk benne, érző és gondolkodó és cselekvő lényekké kell válnunk.

Második. A magyar dráma napját Madách Imre Az ember tragédiája bemutatójának napjára emlékezve azért is alapították eleink, hogy írókat ösztönözzenek újabb drámai, színpadi alkotások létrehozására. 139 év telt el a bemutatása óta. A drámák is, a színház is nagyon megváltozott azóta. Ma már nem elsősorban íróasztaloknál születnek a drámák. Ezekhez a művekhez mindannyian kellünk, a közösség valamennyi tagja: a színház intézménye, a kortárs darabokban hívó, makacs alkotók, a művelt dramaturgok, a kockázattalálló színészek és főleg a közösség. Az a közösség és közösség, amely képes kíváncsian befogadni, de együtt alkotni is.

Harmadik. A színház talán az utolsó hely, ahol emberek előben találkoznak és közösséget alkotnak. A színház, ha sarkítani akarok, az a hely, ahol az emberek még elviselik egymást. Annak ellenére is akár, hogy mélyen különböző véleményeket alkotnak a színpadon látottakról. Ezek szerint valami rendkívüli varázslat működhet itt, hogyha képesek vagyunk tényleg együtt lenni, egy levegőt beszívni, egy irányba figyelni. A színház mutatja meg, hogy emberek vagyunk, azzal az elképesztő képességgel megáldva, hogy elviseljük egymást. Hiszen mi vagyunk az egyetlen faj, amely képes erre. Még ha gyakran éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk is.

Negyedik. A színház a közösségé, amely fenntartja és amelyért létezik, csak vele és általa lélegzik. A töredezett, széthulló, ezer irányba tépett társadalom. A kortárs dráma legjobb alkotásai éppen ezeket a töredezettségeket, ezt a széthullást kísérli meg gyógyítani.

Ötödik. A magyar dráma-nak sehol nincsenek szélei, különösen nem egy többnyelvű városban és társadalomban. A magyar drámával nem áll semmi szemben. A magyar dráma mellett lehet állni, de vele szemben nem. Némiképp a kezét fogva, támogatva, lépteit segítve, kíváncsi drukkerként, kritikus szemlélőként, alkotótársként. Hiszen magunkért és magunkról csináljuk.

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Művészeti diákok előadása és kiállítása

A Váradvari és vártemplomi koncert projekt keretében a Marosvásárhelyi Művészeti Szaklíceum diákjainak előadására kerül sor a városban szeptember 25-én, vasárnap 11.15-kor a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület szervezésében, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal társfinanszírozásával. Műsoron: Bach-, Bartók-, Chopin-, Kovács Béla-, Krieger-, Prokofjev-, Ravel-, Roland Dyens-, R. Strauss-, Schubert-, Sarasate-, Villalobos-művek. A rendezvényen kiállítás is nyílik a képzőművész növendékek alkotásaiból. A részvétel díjtalan. A szervezők adományokat köszönettel elfogadnak.

Szent Gellért-búcsú Csejden

Szeptember 25-én, vasárnap déli 12 órakor Szent Gellért-búcsút tartanak a csejdi katolikus templomban.

Jegyvisszaváltás

A tavaly Marosvásárhelyre, október 30-ra tervezett László Attila-koncertet, amit a Kultúrpalota nagytermében tartottak volna meg, elhalasztották idénre, viszont nem kerül sor a pótlására most ősszel. A megvásárolt jegyeket vissza lehet váltani a jegypénztárnál – értesítettek a szervezők.

Kiállításra várnak alkotásokat az állatkertbe

Az állatok október 4-i világnapjához közeledve a marosvásárhelyi állatkert Minden állat értékes címmel kiállítást szervez, amelyre bármilyen technikával készült alkotásokat vár. A tárlat az állatkert és lakói szépségét mutatja majd be az újonnan érkezett zsiráfoknak, Kamalának és Pumpkinnak. A4-es méretű fekvő, azaz tájkép pozícióban elhelyezett lapon készült, igényes és leleményes alkotásokkal lehet részt venni, amelyeknek üzenete a tárlat címét tükrözi. A lap hátoldalán fel kell tüntetni az alkotó elérhetőségét (teljes név, életkor, oktatási intézmény, település). Az alkotásokat postai úton az állatkert címére (540080, Târgu Mureș, str. Verii, nr. 57, jud. Mureș) lehet elküldeni, személyesen naponta 9 és 18 óra között adhatók át az állatkert jegypénztáránál legkésőbb október 2-ig. A munkákat október 4-től az elefánt- és zsiráfházban lehet majd megtekinteni. Bővebb tájékoztatás Halmágyi Ildikótól kérhető a 0746-799-057-es telefonszámon.

Marosjári szilvafőző fesztivál

A hét végén, szeptember 24–25-én tizedik alkalommal tartják meg Marosjárában a szilvafőző fesztivált. Szombaton a jó hangulatot a Csíkszentgyörgyi Székely Góbék biztosítja, fellép továbbá a Maros Művészegyüttes, Blaga Cristina, valamint a Magyarországról érkező Demecser város fúvószenekara, a Citrombanda. Vasárnap Ábrám Tibor és zenekara, a Dream Flow, valamint a Titán együttes szórakoztatja egyebek mellett a résztvevőket. A rendezvény tűzijátékkal zárul. A kétnapos fesztiválon lehet majd szilvaízet vásárolni, és a környékről származó kézművesek is bemutatják kínálatukat. A fesztiválon állandó fotó- és festménykiállítás is nyílik Albert Olga és Vajda György alkotásaiból.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

RENDEZVÉNYEK

Évadnyitó KZST

A Kemény Zsigmond Társaság évadnyitó eseményére szeptember 26-án, hétfő délután 6 órakor kerül sor. Fel-szabadulva az együttlételet tiltó rendelkezések hatálya alól, a társaság tagjait és tevékenységének kedvelőit a fenti időpontban a Bernády Házba várják. Meghívott Bandi Kati textilművész, akivel esztétikai kérdésekről, a jelenkor művészetekkel szembeni kihívásairól, műfaji-tematikai döntésekről, a professzionalizmus nehézségeiről, az elképzelt és megvalósított alkotás kellemes vagy kevésbé kellemes meglepetéseiről, technikákról és kifejezőeszközökről zajlik majd beszélgetés.

Portréfilm Kallós Zoltánról

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány a nyári szünet után újraindítja a havi filmklubos találkozókat. A szeptemberi vetítésen a Válaszúti hegy aljába című, Kallós Zoltán néprajzkutatóról szóló portréfilmet mutatják be a közönségnek 27-én, kedden 19 óratól az alapítvány marosvásárhelyi székhelyén (Sáros/Târgului utca 1. szám). A részvétel ingyenes. A filmvetítést beszélgetés követi a meghívottakkal: Dénes Zoltánnal, a film operatőrével és Balla Ferencsel, a Kallós Zoltán Alapítvány vezetőjével.

Bibliaolvasó félmaraton

Szeptember 24-én, szombaton reggel 7 és este 7 óra között negyedik alkalommal tartanak bibliaolvasó félmaratont a maroszentgyörgyi római katolikus templomban. A felolvasók negyedóránként váltják egymást.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antal Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antal Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
 ISSN 1220-3475 (print)
 ISSN 1584-3238 (online)

A bukaresti vezetők azt ígérik, nem korlátozzák a lakosság áram- és gázfogyasztását

A bukaresti vezetők szerint természetes, hogy energiaválság idején mindenkinek takarékoskodnia kell, de azt ígérik, nem fogják korlátozni a lakosság villanyáram- és gázfogyasztását.

Az ENSZ-közgyűlés 77. ülésén New Yorkban tartózkodó román államfő erre vonatkozó nyilatkozatát szerdán idézte a Hotnews.ro hírportál. Klaus Iohannis az eseményre akkreditált román újságírók előtt azt mondta: nem fordulhat elő, hogy a románokat fűtés nélkül hagyják, vagy leoltsák a villanyt. Azt viszont „természetes, nagyon helyes, etikus és szolidaritást kifejező magatartásnak” nevezte, hogy mindenki észszerű módon takarékoskodjon az energiával, ahol csak tud.

Marcel Ciolacu házelnök az Antena3 hírtelevízióban kedde este azt mondta: a bukaresti kormánynak nem kell a lakossági villanyáram- és gázfogyasztást korlátoznia, hiszen a románok maguktól is takarékoskodnak. A szociáldemokrata politikus szerint lakosságáronként így is Románia fogyasztja a legkevésbé energiát Európában: az egy főre eső energiafogyasztás két és félszer kisebb, mint Németországban.

A statisztikai intézet adataira hivatkozva Ciolacu hozzátette: idén 5,2 százalékkal csökkent a villamosenergia-fogyasztás Romániában, ezen belül a lakossági fogyasztás 8 százalékkal esett vissza. A földgáz esetében 18 százalékos volt a csökkenés. Úgy értékelte, hogy „békén kell hagyni a románokat”, aberráció lenne kormányzati intézkedésekkel takarékosra kényszeríteni őket, hiszen elég bölcssek ahhoz, hogy maguktól is takarékoskodjanak a családi költségvetésük által megkövetelt mértékben.

A román politikus Kadri Simson energiaügyekért felelős uniós biztos múlt heti kezdeményezéseire reagálva már korábban is elutasította, hogy Románia kommunizmus idején nélkülözésben felnőtt nemzedékét ismét a Ceausescu-korszakot idéző „racionális fogyasztásra” kényszerítsék. Ciolacu szerint az Európai Bizottságnak pontosítania kell, mit ért azon, hogy a tagállamoknak kötelező lesz csúcsidőben mérsékelni az energiafogyasztást, és hogy milyen „koordinált, uniós szintű beavatkozást” tervez az energiaválság rendezése érdekében. (MTI)

Már hatszor riasztották orosz gépek miatt a magyar Gripeneket a Baltikumban

Már hatszor riasztották azonosítatlan orosz gépek miatt a NATO Baltic Air Policing (BAP) missziójának keretében a balti országok légtérét felügyelő magyar Gripeneket az elmúlt két hónapban – közölte a magyar gépeknek otthont adó, a litvániai Siauliaiban található légibázison tartott tájékoztatóján a BAC magyar parancsnoka.

Ványik Attila elmondta, a misszió kezdete óta a magyar vadászgépek az éles riasztások mellett 36 gyakorló riasztást, illetve egyéb kiképzési feladatokat is teljesítettek.

A BAP, amelynek keretében 2004 óta négyhavi váltásokban, rotációban védik a balti államok légtérét a NATO tagállamai, most először magyar vezetéssel látja el feladatát – tette hozzá az alezredek.

Emlékeztetett arra, hogy a mostani a BAP hatvanadik váltása, és a Magyar Légierő 2015 és 2019 után most harmadik alkalommal teljesít szolgálatot a Baltikumban.

A magyar kontingens négy Gripen vadászgéppel és 77 katonával, úgynevezett Quick Reaction Alert feladatot lát el a cseh légierő támogatásával. Ez azt jelenti, hogy azonosítatlan repülőgépek észlelése esetén a vadászgéppárnak 15 percen belül a levegőbe kell emelkednie harcra kész állapotban.

Ványik Attila közlése szerint az eddigi riasztásokat minden alkalommal olyan orosz gép, vadászgépek, katonai szállítógépek és felderítőgépek váltották ki, amelyek azonosítatlanul re-

pültek a Baltikumhoz közeli nemzetközi légtérben. Ez azt jelenti, hogy nem rendelkeztek sem repülési tervvel, nem vették fel a légtérrelőrzést végzőkkel a rádiókapcsolatot, illetve kikapcsolt fedélzeti helyzetjelzővel közlekedtek.

Ilyen esetekben szükséges a repülőgépek fizikai azonosítása, amit a vadászgépek végeznek el – ismertette a parancsnok.

Ruszin-Szendi Romulusz, a Magyar Honvédség parancsnoka a bázison megtartott sajtóbejárás alkalmával azt hangsúlyozta, hogy az orosz–ukrán háború kirobbanása óta érezhetően fokozódott a feszültség a térségben, tehát a magyar katonáknak ilyen körülmények között kell helytállniuk.

Hangsúlyozta, hogy Magyarország és a Magyar Honvédség nemcsak beszél arról, hogy fontos a NATO-tagállamok együttműködése, hanem aktívan részt vesz a kollektív védelem és elrettentés végrehajtásában. Nemsoká Litvániában, de Koszovóban, a KFOR kötelékében is, ahol egy magyar tábornok vezet a műveletet – idézte fel.

Közlése szerint a magyar katonák a misszió teljesítése során óriási elismertséget vívtak ki maguk számára, és olyan nemzetközi tapasztalatot szerezhetnek, amit más körülmények között nem lehetne pótolni.

Amit a levegőben végrehajtanak a magyar katonák, arról csak szuperlatívuszokban lehet szólni. Ugyanakkor segítenek a balti államok szárazföldi műveleteinek légi támogatásában is, társadalmi elismertséget is szerezve – mondta az altábornagy.

Kilián Nándor, a Magyar Légierő parancsnoka az MTI-nek elmondta, hogy míg 2014-ig, vagyis a Krím félsziget Oroszország általi elfoglalásáig csupán egy támaszponton működött a BAP, azóta már három támaszpont, a siauliai mellett még egy litvániai, illetve egy észtországi bázison állomásoznak a balti légtér felügyeletét végző NATO-vadászgépek.

Az orosz gépek sokszor a Szentpétervár–Kalininygrád útvonalon repülnek azonosítatlanul a nemzetközi légtérrel jelentő keskeny balti-tengeri folyosón – magyarázta a vezérőrnagy.

A Magyar Légierő küldöttségét szállító Airbus A 319-es repülőgépet a litván légtérbe érve két JAS 39 Gripen vadászrepülőgép kísérte, illetve egy gyakorló riasztást is bemutattak a program keretében. (MTI)

A Magyar Honvédség JAS 39 Gripen típusú vadászrepülőgépei gyakorló elfogást hajtanak végre Litvánia légtérében 2022. szeptember 21-én. A magyar kontingens harmadik alkalommal védi a balti országok légtérét. MTI/Ujvári Sándor

Daniel Kretinsky cseh milliárdos segíti ki a francia Libérationt

Daniel Kretinsky cseh milliárdos, a francia CMI médiacsoport tulajdonosa kisegíti 15 millió euróval a veszteségesült Libération című francia baloldali lapot, amíg az ismét el tudja tartani magát, várhatóan 2026-ban.

A cseh üzletember, aki immáron három éve több mint 13 százalékos tulajdonosa a vezető francia napilapnak, a Le Monde-nak, 14 millió eurós hitellel négy évre szavatolja a Libération finanszírozását – derül ki a baloldali lap tulajdonosának, a Presse Indépendante (PI) nevű cégnek a közleményéből. Ezenkívül Daniel Kretinsky vállalta, hogy alapítványán keresztül egymillió eurós adománnyal és részvételével az igazgatótanácsban támogatja a Libération tulajdonosának fő részvényesét, az FDPI médiaalapot – jelezte Denis Olivennes, a Libération igazgatója a lap munkatársainak küldött üzenetében.

A közlemény szerint a CMI francia médiacsoport által nyújtott hitellel lehetővé válik a példányszám jelentős növekedése ellenére még mindig deficités Libération veszteségének fedezése, a lap függetlenségének megőrzése mellett, a tulajdonos, az FDPI irányítása alatt. Az FDPI üdvözölte „egy új színvo-

nalas partner” érkezését, akiben „a megbízható garanciát” látja az újság jövőjét illetően. Daniel Kretinsky is örömeinek adott hangot a közlemény szerint amiatt, hogy részt vehet „egy független, és a demokratikus közbeszédhez elengedhetetlen újság megőrzésében”.

Az üzleti terv szerint a Libération eredetileg 2020-ra, majd 2023-ra tervezte, hogy ismét egyensúlyba kerül, de végül 2026-ra halasztotta az időpontot, a reklámbevételeknek a vártnál lassabb növekedése miatt, amelyet a koronavírus-járvány is negatívan érintett. A veszteségek csökkentését a munkavállalók számának 10 százalékos növekedése is nehezítette.

A lap forgalma 2021-ben 10 százalékkal emelkedett, s elérte a 31,5 millió eurót, a veszteségét pedig 7,9 millió euróra csökkentette a 2020-as 12,3 millió euróról.

A cseh milliárdos 2018 óta önálló médiabirodalommal és jelentős energetikai csoporttal is rendelkezik Franciaországban; felvásárolta a Lagardere Active médiacsoport magazin-jait, köztük az emblemikus Elle-t, a Marianne című politikai hetilapot, a Le Monde 13 százalékát és a legnépszerűbb kereskedelmi francia televízió, a TF1 több mint 5 százalékát. (MTI)

Ország – világ

Ellenőriz az ANRE

Be nem jelentett ellenőrzéseket indított az Országos Energiaszabályozó Hatóság (ANRE) a villamosenergia-elosztó hálózatot üzemeltető hat hazai vállalatnál. A villanyóra-leolvasással kapcsolatos szabályok betartását ellenőrzik. Az ANRE keddi közleménye szerint a Distribuție Energie Electrică România, a Distribuție Energie Oltenia, a Delgaz Grid, az E-Distribuție Muntenia, az E-Distribuție Banat és az E-Distribuție Dobrogea vállalat érintett. A villanyóra leolvasása és az adatok továbbítása a szolgáltatóknak alapvető fontosságú, utóbbinak ugyanis a mérőállás alapján kell kiszámlázni a valós áramfogyasztást – hangsúlyozta a közleményben a hatóság. Az ANRE 2020 májusa és 2021 decembere közötti is végzett ehhez hasonló ellenőrzéseket, amelyek nyomán összesen 4,86 millió lejre bírságot kapott az elosztóhálózatot üzemeltető vállalatok. A Distribuție Energie Electrică România akkor 1,070 millió lej, a Distribuție Energie Oltenia 590.000 lej, a Delgaz Grid 800.000 lej, az E-Distribuție Muntenia 800.000 lej, az E-Distribuție Banat 800.000 lej, az E-Distribuție Dobrogea 800.000 lej büntetést kapott. A hatóság közölte azt is, hogy idén 615 panasz érkezett a villanyóra leolvasásának elmulasztása miatt. (Agerpres)

Támogatni fogják a tűzifával fűtő lakosságot

A koalíció döntése szerint szeptember végére elkészül a jogszabálytervezet a tűzifával fűtő lakosságot támogató intézkedésekről – jelentette be a szerdai kormányülés elején Nicolae Ciucă. A miniszterelnök emlékeztetett a koalíciónak arra a döntésére is, miszerint az energiahatékonyság növelése érdekében a környezetvédelmi tárca javaslatait kell tennie egy olyan intézkedésre, amely támogatja a lakosság áttérését a hagyományos izzókról a LED-es izzókra. Emellett a kormányzati intézmények energiapiazarlásának csökkentését elősegítő intézkedéseket is javasolnia kell. A környezetvédelmi minisztérium szeptember 15-én jelentette be, hogy jogszabálytervezet dolgoz ki a tűzifa és a faalapú tüzelőanyagok árának hat hónapra szóló korlátozásáról. (Agerpres)

Kompenzálnák az üzemanyagok áremelkedését

Nicolae Ciucă a szerdai kormányülés elején felkérte az energiaügyi minisztériumot és a pénzügyi tárca, hogy dolgozza ki az üzemanyagok drágulásának kompenzálásáról szóló jogszabályt, amit a következő ülésén hagyja jóvá a kormány. A miniszterelnök emlékeztetett arra, hogy az intézkedést több elemzés előzte meg, és a koalíció legutóbbi ülésén is megvitatták. Közlése szerint az üzemanyagok áremelkedésének kompenzálásáról szóló jogszabályt a jövő heti ülésén fogadja el a kormány. (Agerpres)

Készül a jövő évi állami költségvetés

A pénzügyminisztérium október 20-áig kidolgozza a 2023-as állami költségvetés tervezetét, hogy a parlamentnek lehetősége legyen november folyamán megvitatni a jogszabályt – jelentette be a szerdai kormányülés elején Nicolae Ciucă. A miniszterelnök közlése szerint a kormány várhatóan október 27-éig jóváhagyja a költségvetés tervezetét, amely így novemberben a parlament elé kerülhet. Ciucă elmondta: a költségvetés tervezetének lehetővé kell tennie a beruházások folytatását, az országos helyreállítási tervben (PNRR) szereplő programok megvalósítását, a költségvetési deficit és az infláció kezelését, a fizetések és a nyugdíjak emelését és a kiszolgáltatott helyzetben lévők védelmét célzó intézkedések finanszírozását. (Agerpres)

Statisztika

(Folytatás az 1. oldalról)

kitalálni, hogy hova tervezzenek még egy viaduktot stb. Ellenkező esetről nem lehet szó, hiszen azt a kevés beruházást sem képesek finanszírozni, ami már folyamatban vagy előkészítési szakaszban van. Mekkora statisztikai felmérés kell ahhoz, hogy végre-valahára befejezzék az észak-erdélyi A3-as autópályát? Vagy elkezdjék a Moldvába tartót? Esetleg a déli országrészt is összekötő szakaszt? Legalább oda el kellett volna már vagy 25 év alatt jutni, hogy a fő régiókat összekössék autópályával, gyorsforgalmi utakról nem is beszélve. Vagy még kisebb léptékben hozzánk közelebbi beruházást is említhetnénk. Például a lassan évtizede tervbe vett Koronka–Nagyernye terelőutat. A kivitelezéssel „barátságosan” felbontott szerződés után évekig képtelenek voltak kiválasztani a tervezőket, a kivitelezőt. Ki felel azért, hogy a félig elvégzett munka állaga romlik? Nem sokat kell azon gondolkodni, hogy milyen beruházások kellenek, hiszen a minimálist sem tudták meg elvégezni. Inkább egy jó kis ellenőrzést kellene megejteni az utógy háza táján. Hátha kiderülne például, hogy hol, milyen és ugyanarra a beruházásra hányszor elkészített elő- és megvalósíthatósági tanulmányokra, félbehagyott építkezésekre folynak el a pénzek, miközben Brassóba, Besztercére stb. még mindig ugyanazokon a távollátott országúton „száguldozunk”.

Tömegközlekedés a megyeszékhely és a peremközségek között

(Folytatás az 1. oldalról)

Az egyesület elnökévé Marosvásárhely polgármesterét választották, aki kedden élőben kapcsolódott be a gyűlésbe, lévén, hogy Bukarestben munkamegbeszélésen vett részt Sorin Mihai Grindeanu miniszterelnök-helyettesével, közlekedési és infrastruktúráis miniszterrel, akivel a marosvásárhelyi és környékbeli közlekedés fejlesztéséről tárgyalt. A polgármesteri hivatal közleménye szerint a 2022. június 14-i 185. számú helyi tanácsi határozat alap-

ján létrejött egyesület fő célja, hogy 21. századi közszállítást biztosítson a Marosvásárhelyen és környékén élők és dolgozók számára. Ugyanis 25–30.000-re tehető azok száma, akik az elmúlt 10–15 évben a város peremközségeibe költöztek, de naponta ingáznak a megyeszékhelyre dolgozni, vagy gyerekeiket hozzák iskolába.

„Az ADI Transporttal tulajdonképpen a szomszédos településeket szeretnénk összekötni a megyeszékhellyel egy tömegközlekedési háló-

zaton keresztül, a buszjáratok áthaladhatnak Marosvásárhely területén, és így a peremvidéken élők közvetlenül otthonról tömegközlekedéssel juthatnak a városba. Tudjuk jól, hogy nem fogjuk egyik napról a másikra megoldani a problémákat, hosszú az út, amin elindultunk, de hiszem, hogy az ADI Transport tevékenységével hozzá fogunk járulni a Marosvásárhelyen és a környező településeken élők életszínvonalának növeléséhez. A településeket összekötő új útvonalak rövidebb

menetidőt, a szállítási költségek és a forgalom csökkenését eredményezik” – nyilatkozta Soós Zoltán.

A Marosvásárhelyi Rádió műsorában kijelentette: a Marosvásárhelyi Metropoliszövezet égisze alatt létrejött közszállítási társulás egyelőre a megyeszékhely és a körülötte levő hét község közötti közlekedést fogja előmozdítani. Nyilatkozata arra enged következtetni, hogy a későbbiekben más községek is csatlakozhatnak az egyesülethez. A polgármester hangsúlyozta, hogy reményei szerint jövő októberben indulna el a szolgáltatás, addig a jogi utat kell végigjárni. Azt is hozzátette, hogy immár nemcsak Marosvásárhelyt fogja terhelni a közlekedés fenntartása, hanem a környező községek is hozzá kell járuljanak a kiadásokhoz. „Az egyesület elnökeként mindent megteszek azért, hogy hatékonyan dolgozzunk együtt az ügyért” – hangsúlyozta. Az ügyért, ami nem tűnik egyszerűnek, tekintve, hogy például az elektromos autóbuszok elindítása a jelenlegi energiaárakkal igencsak költséges. Ezeknek a közeljövőben való indítása kizárólag Marosvásárhely területén kétségtelenné vált, hiszen Soós Zoltán rövid számítását végzett: ha 50 elektromos buszt működtetne a város, az jövőben 80 millió lejes számlát jelentene. Összehasonlításképpen: eddig az összes költsége a tömegközlekedésnek – a 350 alkalmazott fizetése, a buszok és az üzemanyag – nem érte el a 80 millió lejt. „Rendkívül nehéz helyzetben van egész Európában a villamos közlekedés, amíg nem normalizálódnak az árak, ener-

giaárak, jóformán nem tudjuk, hogy hány buszt tudunk működtetni” – tette hozzá.

Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere szerint a társulás konkrét célja, hogy a polgármesteri hivatalok vegyék kézbe a közszállítást, nem pedig magánvállalkozók; újabb buszokat vásárolnak, és civilizáltabb körülmények között, hozzáférhetőbb áron biztosítják majd a közszállítást. „Értékeljük a városi önkormányzat igyekezetét és nyitását, mert ezt már rég az ideje el kellett volna kezdeni (legalább 20 éve), de nagyon fontos, hogy most beindult ez a folyamat, amely lehetséges, hogy így is akár 2 évet is igénybe vesz, amíg a központi jóváhagyásokat megkapja a város és peremtelepülések közötti működésre” – tette hozzá Facebook-bejegyzésében.

Marosvásárhely polgármestere kedden Sorin Mihai Grindeanu közlekedési és infrastrukturális miniszterrel a marosvásárhelyi és környékbeli közlekedés fejlesztéséről tárgyalt. Soós Zoltán konkrétan az elővárosi vasúthálózat kialakítását és fejlesztését szorgalmazta a Szászrégen–Marosvásárhely–Marosludas útvonalon. Ide tartozik a vasútállomások felújítása, valamint három vagy négy aluljáró építése Marosvásárhelyen.

„A miniszterelnök-helyettes biztosított a támogatásról, hogy a projektek minél előbb elindulhassanak. A következő találkozó az ügyben a Román Vasúttársaság igazgatójával lesz, ahol a lehetőségeket és forrásokat térképezzük fel” – tette hozzá Soós Zoltán.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az SZNT újra a székelyek nagy menetelésének útvonalán

Felhívják a figyelmet a székely falvak hátrányos gazdasági helyzetére

Augusztus 31-én az SZNT közleményben tájékoztatta a közvéleményt, hogy szeptember 19-én és 20-án végigjárják azt az utat, amelyet 2013. október 25–27. között Márton Zoltán néhai makfalvi polgármester vezetésével megtettek a makfalvi székelyek szekerekkel, mozgósítva az országutaktól távol levő falvak lakóit a székelyek nagy menetelésére.

Mózes Edith

Indulás Makfalváról, érkezés Sepsiszentgyörgyre

Szeptember 19-én reggel 9 órakor indultak Makfalva polgármesteri hivatala elől, hogy két nap alatt megtegyék a Makfalva, Szolokma, Küsmöd, Etéd, Firtosmartonos, Torlátfalva, Tarcsafalva, Kobátfalva, Székelyszentmihály, Nyikómalomfalva, Székelyszentlélek, Szejke, Székelyudvarhely, Felsőboldogfalva, Árvátfalva, Patakfalva, Kénos, Homoródszentmárton, Recsenyéd, Homoródszentpál, Oklánd, Vargyas, Olasztelek, Barót, Bibarcfalva, Nagybacon, Szárazajta, Zalánpaták, Bencefalva, Zalán, Sepsibodok, Étfalvazoltán, Gidófalva, Angyalos, Réty útvonalat. Szeptember 20-án érkeztek meg Sepsiszentgyörgyre, ahol Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke sajtótájékoztatót tartott, amelyet élőben lehetett követni.

Az SZNT elnöke kijelentette: az út célja az volt, hogy felhívják a figyelmet a főutaktól távol eső székely falvak hátrányos gazdasági

helyzetére, népességfogyására és arra a közös feladatra, hogy érdekében hatékonyan kell cselekedni. Ez az út egyben információgyűjtés is volt a *Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért* című polgári kezdeményezés folytatásához.

A több mint 1,2 millió érvényes aláírás kötelezettséget ró rájuk

Mint mondta, a polgári kezdeményezéshez leadott, több mint 1,2 millió érvényes aláírás kötelezettséget ró rájuk, hogy sikeressé tegyék azt, és saját tapasztalatokat szerezve tájékozódjanak Székelyföld társadalmi, kulturális, gazdasági és demográfiai helyzetéről.

A Székely Nemzeti Tanács nem szeretné, hogy az Ursula von der Leyen vezette Európai Bizottság egy-két hónap alatt lesöpörje az asztalról a nemzeti régiókért indított és 1,2 millió polgár által támogatott európai polgári kezdeményezést, ezért kívár a dokumentum benyújtásával – jelentette ki egyebek között Izsák Balázs. „Amíg a bizottság elnöke Ursula von der Leyen, és alelnökei között olyanok vannak, mint Frans Timmermans és Vera Jourová, addig nem fogjuk letenni az asztalra, és függőben marad a sikeres polgári kezdeményezés”. Az SZNT bízik abban, hogy 2024-ben fordulat következik be az EU-ban, akkor majd jobb eséllyel nyújthatják be kezdeményezésüket az Európai Bizottsághoz.

Emlékeztetett, hogy 2013-ban indították el a polgári kezdeményezé-

süket, amelynek nyilvántartásba vételét az EB akkor elutasította, majd hatévi pereskedés után az EU luxemburgi bíróságának ítélete kényszerítette az EB-t a bejegyzésre. Ezt követően kezdtek meg az aláírás-gyűjtést, melynek menetét akadályozták a koronavírus-járvány megszorításai. Ezt az EB is figyelembe vette, meghosszabbította a folyamat időtartamát.

A támogató aláírások közül 1,2 milliót ismertek el hitelesnek a

nemzeti hatóságok, a megkövetelt hét helyett nyolc országban haladta meg az elismert aláírások száma a megszabott küszöbértéket.

Székelyföld gazdasági leszakadása folytatódott az elmúlt évtizedben

Izsák Balázs kijelentette: „Székelyföld gazdasági leszakadása annak ellenére folytatódott az elmúlt évtizedben, hogy a felkeresett székelyföldi polgármesterek min-

dent megtettek településeik fejlesztéséért. (...) Szükség van tehát az Európai Unió fokozott odafigyelésére azoknak a régióknak az esetében is, amelyeket a kultúrájuk, nyelvük, nemzeti identitásuk különböztet meg a környezetüktől. Ezek a régiók különben nem tudják tartani a lépést a többségi régiók fejlődésével. Ezért kell az EU a hegyi régiók és a szigetek mellett a nemzeti régiók fejlődését is különös figyelemmel kövesse”.

Fotó: Ferenc Csaba

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

A legkülönbözőbb problémákkal fordulnak a szakemberhez

Egy iskolai tanácsadóra közel ezer diák jut

Egyre gyakoribb a tanintézetekben a zaklatás, a kiközösítés, mind több a problémás család, egyre több gyerek szorong, illetve küszködik figyelem- és viselkedészavarokkal, mégis egy iskolai tanácsadóra (iskolapszichológus) közel ezer diák jut, ugyanakkor sokan nincsenek is tisztában azzal, hogy mivel is foglalkoznak ezek a szakemberek, mely problémákkal lehet hozzájuk fordulni. Az iskolai tanácsadó szerepéről, a gondokról, amelyekkel leggyakrabban hozzá fordulnak, László Enikővel, a Megyei Erőforrás- és Pszichopedagógiai Központ (CJRAE) tartozó Maros Megyei Neveléslélektani Központ koordinátorával beszélgettünk.

Menyhárt Borbála

– Általában tudjuk, hogy van a tanintézetekben iskolapszichológus, avagy iskolai tanácsadó, ahogy újabban nevezik ezeket a szakembereket, de azt talán kevésbé, hogy mivel is foglalkozik pontosan, milyen jellegű problémákkal lehet hozzá fordulni...

– Mondhatni, hogy mindennel foglalkozik, hiszen minden probléma, nehézség, élethelyzet, amely a társadalom szintjén jelen van, az az iskolákban is felmerül. Az iskolai év elején az iskolai tanácsadó (aki nem feltétlenül pszichológus, ugyanis el lehet foglalni ezt az állást például szociálpedagógusi vagy szociológusi végzettséggel is) bemegy a cikluskezdő osztályokba, bemutatkozik, és ismerteti azokat a problémákat, témákat, amelyekkel fel lehet keresni őt. Elmondja, hogy mely témákban tart például csoportos tanácsadást – például önismeret, problémamegoldás, kommunikációfejlesztés, pályaválasztás témakörökben –, illetve azt is, hogy ezenkívül milyen egyéni nehézségekkel lehet hozzá fordulni. Ugyanakkor az év eleji szülői értekezleteken is részt vesz az iskolai tanácsadó, mivel néhány éve kötelező a szülőnek az írásos beleegyezése ahhoz, hogy a gyereke részt vehessen egyéni vagy csoportos tanácsadón. Ilyenkor a szülővel is közli, hogy milyen problémákkal lehet őt megkeresni, ugyanis a protokoll szerint a szülő, a diák, de bármelyik pedagógus is kérheti, hogy a szakember foglalkozzon a gyerekekkel, ellenben az mindig a szülő beleegyezéséhez kötött. Kisebbségi osztályos gyerekekkel általában amúgy sem lehet dolgozni anélkül, hogy a szülőt bevonnánk a probléma megoldásába, viszont nagyobb osztályokban előfordul, hogy a kamasz nem szeretné, ha a szülő tudna arról, hogy ő segítségért folyamodott, és elvileg csak akkor tudunk foglalkozni vele, ha a beleegyezési nyilatkozat megvan a szülők részéről. Sajnos nem ritkán történik meg, hogy nem sikerül ezt a helyzetet megfelelően megoldani, és akkor a gyerek inkább lemond a tanácsadóról, pedig nagy szüksége lenne rá. Kivételt képez a krízishelyzet, amikor a gyerek testi vagy lelki épsége van veszélyben, ilyenkor szakemberként azonnal cselekednünk kell, de utána természetesen arra törekszünk, hogy a szülőket is bevonjuk a folyamatba.

– Hogyan kerül a gyerek a szakemberhez, általában a szülő, maga a diák, vagy a pedagógus az, aki az iskolai tanácsadóhoz fordul?

– A neveléslélektani központot általában a szülők keresik fel, az iskolákban azonban gyakran a pedagógus jelzi, ha gond van. De ha személyesebb, inkább a családban megnyilvánuló problémákról van szó, akkor gyakori, hogy a szülő keres meg. A tapasztalat az, hogy a szülői értekezleteket követően, miután személyesen találkoznak a tanácsadóval, több szülő kér segítséget. Ugyanez a helyzet osztályfőnöki órák után, a gyerekek, miután személyesen megismerik a tanácsadót, könnyebben megfogalmazódik bennük az igény, hogy segítséget kérjenek.

– Melyek a leggyakoribb problémák, ame-

lyekkel a gyerekek a szakemberhez fordulnak?

– Mint említettem, nagyon sokféle problémával találkozunk az iskolai tanácsadó, és jellemző, hogy amikor megkeresnek, nem fogalmazódik meg, hogy mi a konkrét probléma, hanem általában arra hivatkoznak, hogy valami nincs rendben, a gyerek megváltozott, nem lehet vele úgy kommunikálni, mint előzőleg, esetleg romlottak a tanulmányi eredményei, vagy visszahúzódóbbá, netán agresszívabbá vált, tehát a tünetek miatt keresnek meg, mivel a szülő és a pedagógus is értetlenül áll a helyzet előtt, nem érti, mi történik a gyerekekkel, és nem is értheti, hiszen nem szakember. A tünetegyüttes mögött általában a legkülönbözőbb problémák rajzolódhatnak ki, gyakoriak a különféle szorongásos gondok, a teljesítményszorongástól (az attól való félelem, hogy ő nem elég jó, nem tud úgy teljesíteni, ahogy azt mások elvárják tőle, vagy ő elvárna saját magától) egészen az iskolafóbiáig. Sok esetben fizikai tünetek formájában jelentkezik a szorongás: a gyerek gyakran panaszkodik hasfájásra, vagy hányingorral, reggelente, amikor iskolába kellene indulni, remeg, ha felszólítják órán. Ugyanakkor gyakran derül fény arra, hogy a szorongás és a fizikai tünetek mögött a bullying (szerke- meg.: iskolai zaklatás) áll. A kisebb gyerekeknél gyakoribb az ADHD (figyelemzavaros hiperaktivitás), illetve a különböző tanulási zavarok, diszlexia, diszgráfia és az ezekkel járó kisebbségi érzések, önértékelési problémák. Emellett számos olyan jelenség merül fel, amelyeket együtt járnak a gyermeki léttel. A szorongásnak is van az a fajtája, amit a gyerek különböző élethelyzetekben teljesen természetes módon megél, például egy érzékenyebb gyereknél a változások idején, illetve kamaszkorban több olyan nehézség merül fel, amelyeket nem tartunk kórosnak, hanem együtt jár a kamaszkori fiziológiai, érzelmi, idegrendszeri és szociális változásokkal. Tény, hogy ha ebben az érési, személyiségformálódási folyamatban megfelelő támogatást kap a gyerek, az sokkal zök-

kenőmentesebben zajlik, alakul.

Az utóbbi 15-20 évben ugyanakkor egy másik probléma is felerősödött, annyira elfoglaltak a szülők az anyagi feltételek biztosítása miatt, hogy a gyerekek nagyon sokat vannak egyedül. És nemcsak a fizikai jelenlét hiányára értem ezt (mint például a külföldön dolgozó szülők esetében), hanem arra, hogy hiányzik az a minőségi idő, amikor csak a gyerekre figyelnek a szülők, beszélgetnek, együtt csinálnak valamit. Ez pedig nagyon fontos lenne, ha csak egy órácskát is tud a szülő vele lenni, akkor valóban legyen jelen, és közben ne a telefonra, a tévére figyeljen fél szemmel. Illetve fontos, hogy kivárja, hogy a gyerek elmondja, amit szeretne, azt, hogy megfogalmazzon benne, mi az, amit el szeretne mondani abból, ami vele történt. Tudjuk, hogy amikor a szülő megkérdezi, hogy mi történt aznap az iskolában, a válasz általában az, hogy semmi, de ha fél óra múlva is jelen van a szülő, lehet, hogy a gyermek elmondaná. Ez a fajta minőségi együttlét nagyon fontos mindkét szülő részéről!

Nagyon gyakran kéri a szülők szakember segítségét a kamaszkori lázadás, eltávolodás idején. Ilyenkor látható annak a következménye, amikor nem alakult ki addig – mondjuk 10–12 éves korig – az a szoros, bizalmi kapcsolat, amely megvédené a gyereket attól, hogy a kamaszkori (egyébként természetes) lázadási, eltávolodási folyamatban túl messzire elmenjen. Olyan világot élünk, amikor még a négy fal között is számtalan veszély leselkedik rájuk a világháló által, viszont ha addig volt a szülővel egy meghitt, bizalmi kapcsolat, ami nem azon alapszik, hogy a szülő csak elvár, kritizál, és csupán a hibákat veszi észre, de tartja az egészséges határokat, korlátokat is, akkor ez lesz az a védőháló, amire lehet alapozni, amikor a gyerek kamaszá válik. Ilyen esetben jóval nagyobb a valószínűsége annak, hogy nem fog túlzottan lázadni, illetve olyan dolgokat megtenni, amelyek veszélybe sodornák. Még ha bele is kóstol egy-két negatív dologba, általában csak a kipróbálás határáig megy el, és nem tudja majd beszippantani például egy olyan társaság, ami antiszociális irányba befolyásolná a viselkedését.

– Pedagógusokkal, segítő szakmában dolgozókkal beszélgetve rendszeresen felmerül, hogy egyre gyakoribb az iskolai zaklatás, a bullying az iskolákban, és egyre fiatalabb korosztályokat érint. Ezen esetekben miként tud segíteni az iskolai tanácsadó?

– Igen, sajnos egyre nagyobb méreteket ölt, de amint már mondtam, ami a társadalomra jellemző, az meg fog nyilvánulni a tanintézetekben is, az iskola tulajdonképpen egy tükör. Ha körbenézünk, a felnőttek körében is egyre elterjedtebb az agresszivitás, és a gyerekek ezt a mintát tanulják el. Mindemellett valamelyest életkori sajátosság is, inkább a kiskamaszkorra tehető, nem tudom, ha van olyan osztályközösség, ahol ennek valamilyen formája ne nyilvánulna meg. A kiskamaszkor az az időszak, amikor alakulnak a

társas kapcsolatok, körvonalazódik, hogy ki a vezető az adott csoportban, kire hallgatnak a többiek, de ekkor a gyerekek még nem rendelkeznek azzal a képességgel, hogy érett módon szabályozzák ezeket, így általában külsőségeket tartanak szem előtt, az dönt, hogy ki a „menőbb”, esetleg ki az erősebb, gazdagabb, és aki nem felel meg ennek a sémának, azt kirekesztik. A bullying kategóriába tartozó esetek kezelése mindenképp csapatmunka, amelyben szerepe van a pedagógusnak, az iskolai tanácsadónak, a szülőnek és az osztályközösségnek egyaránt. A közösségben mindig egy-két gyerek van, akik bántalmaznak, és a bántalmazók általában ők maguk is sérült gyerekek, ők is küszködnek valamiféle kisebbségi érzéssel, frusztrációval, amit azzal kompenzálnak, hogy rászállnak egy náluk gyengébre. Ha ezt a többiek elnézik, vagy akár beszállnak ők is a folyamatba, akár azért, hogy nevetnek, megerősítik a bántalmazót. Az iskolai tanácsadó ilyen esetekben általában az osztállyal is dolgozik, és a közös felelősségvállalásra fektetjük a hangsúlyt, tudatosítjuk a társakban is, hogy mit érez az áldozat, és ennek milyen következményei vannak.

– A szülők hogyan viszonyulnak ezekhez a helyzetekhez? Partnerre lel bennük a szakember, vagy inkább tagadnak, és igyekeznek elbagatellizálni a dolgot?

– Ez változó. Sok szülő ilyenkor megjegy, hogy biztos valamit rosszul csinált, és túlzott védekezésbe kezd, holott nem az a megoldás, hogy háritjuk a problémát, mivel az később fokozottan fog jelentkezni. Van, amikor a pedagógus sem látja a problémát, mert az vagy az online térben zajlik, vagy szünetben, amikor nincs a gyerekekkel, de az is előfordul, hogy bagatellizál, arra hivatkozik, hogy gyerekekről van szó, természetes, hogy néha verekszenek, élcelődnek. Ellenben amikor mindig ugyanaz a gyerek az áldozat, amikor valakivel sosem játszanak, mert például szegényesebb az öltözet, vagy visszahúzódóbb, azt komolyan kell venni, és mellé kell állni. Sok esetben a gyerekek még otthon sem mondják el, hogy zaklatják őket, mert szégyellik, hiszen az áldozattá váló kiskorúak általában amúgy is önértékelési problémákkal küszködnek. Ugyanakkor nagy hiba, amikor a szülő azt mondja a gyerekeknek, védj meg magad, hiszen ha meg tudná, bizonyára megtenné. Ilyenkor igenis mellé kell állni, de nem úgy, hogy felháborodva berontunk az osztályba, hanem asszertíven, utána kell járni, akár egy szakember segítségével, hogy mi lehet az oka annak, hogy a gyerek ilyen helyzetbe került.

A tapasztalat az, hogy rendszerint a bántalmazott gyerek szülei kérnek segítséget. Én általában a bántalmazó gyerekekkel és a szüleiével is szeretnék dolgozni, de előfordul, hogy megtagadják, így a pedagógusra hárul a szerep, hogy a témával dolgozzon az osztállyal, illetve az elkövető gyerekekkel. De olyan esettel is találkoztam, amikor eljött a bántalmazó gyerek is, kiderült, hogy ő is hasonló élethelyzetben van, napirenden van a bántalmazás otthon a családban.

Sajnos sok esetben azt, amit mi, szakemberek tenni tudunk ilyenkor, csak tűzoltás, a problémának csak egy apró részét tudjuk megoldani, hiszen rendszerint a gyerek csupán tűnethorogoz. Ha komoly gondok vannak vele, akkor a családdal, a környezetével is kellene dolgozni ahhoz, hogy valóban hatékony legyen a segítség. A szülővel általában odáig jutunk csak, hogy ha el is jönnek – mert van, amikor el sem jönnek, vagy csak az egyik fél jelenik meg –, és tényleg nyitottak, gyakran olyan berögzött viselkedési mintákkal szembesülünk, amelyeken nagyon nehéz változtatni. De még akkor is, ha nem tudjuk a probléma gyökerét megoldani, az a tény, hogy a gyerek a tanácsadóval megoszthatja az érzéseit, el tudja mondani valakinek a nehézségeit, aki megérti, támogatja őt, már segít rajta, még akkor is, ha utána haza kell mennie egy olyan környezetbe, ahol esetleg állandóak a viták, a feszültségek.

– Évek óta téma a médiában, hogy mennyire kevés az iskolapszichológus, logopédus, így egy szakemberre esetenként közel ezer diák jut. Ilyen körülmények között hogyan lehet hatékonyan dolgozni?

– Jelenleg 800 diák jut egy iskolai tanácsadóra, az óvodái közegben pedig 400 gyerek. Ilyen körülmények között nem lehet

(Folytatás a 6. oldalon)

Hasznos időtöltés, közösségben

Nappali foglalkoztató Down-szindrómás fiataloknak

Holland támogatással nappali foglalkoztatót hoz létre Lukailencfalván Down-szindrómás fiataloknak a Nova Perspectiva Egyesület, amely emellett már most több, hiánypótlónak számító programot működtet, emlérákkal műtött nőknek biztosítanak szívárnakat, valamint hónapokkal ezelőtt elindították az egyszülős csoportot, ahol gyerekeiket egyedül nevelő szülők számára kínálják lehetőséget arra, hogy egymást támogatassák.

Menyhárt Borbála

A környezetünkben felmerülő szociális problémákra próbál megoldást nyújtani a Nova Perspectiva (Új távlatok) Egyesület. Szövérfi Melinda, az egyesület képviselője lapunknak elmondta: már sok évvel ezelőtt foglalkoztatta őket a gondolat, hogy segíteni szeretnének a nehéz helyzetben lévőkön, és 2016–17-ben adódott lehetőség, hogy megvásároljanak egy házat Lukailencfalván, ahol elkezdtek beindítani a programjaikat. Az elsők között volt a Vándorbölcső, a Ringató gyerekfoglalkozások anyukák számára, és fokozatosan bővült ezek sora, majd úgy hozta a sors, hogy két évvel ezelőtt, Magyarországon járva, megfordultak a Nem Adom Fel nevű kávézóban, ahol Down-szindrómás fiatalok szolgálták ki a vendégeket. Ekkor felfigyelt az egyik vendégre, hogy milyen jó lenne nálunk is felkarolni ezeket a fiatalokat. Ezt az elképzelést csak megerősítette, hogy szorosabb kapcsolatba kerültek egy családdal, amelynek az egyetlen gyereke Down-szindrómás, és az ő történetük révén tapasztalták meg, hogy azon fiatalok számára, akik már kikerültek az oktatási rendszerből, nincs vagy nagyon kevés olyan intézményesített lehetőség van, ahová be tudnának járni, ahol tevékenységet biztosítanak számukra, hogy ne otthon, a négy fal között, a telefon és a televízió előtt töltsék a mindennapjaikat.

A holland Samarita Alapítvány vállalta fel, hogy segít az építkezésben, mivel a meglévő ház kicsinek bizonyult, így holland és helybéli adományokból sikerült megépíteni az új, két termet magában foglaló épületszárnyat, ahol a Down-szindrómás fiataloknak szánt foglalkozások kapnak majd helyet. Szövérfi Melinda szerint szerették volna már az ősszel elindítani ezt a programot, ellenben a munkálatok kissé elhúzódtak, emelhetőleg az év

végéig sikerül befejezni. Mint mondta, nappali központot terveznek. Tavasszal Hollandiában jártak, ahol négy ilyen típusú központban fordultak meg, hogy megnézzék, ott hogyan működtetik ezeket.

– A legfontosabb az, hogy ezek a fiatalok egymással kapcsolatban legyenek, közösségbe járjanak, ne otthon a telefon és a tévé töltse ki az idejüket. El kellett utaznunk több ezer kilométerre, hogy rádöbbenjünk, milyen egyszerű dolgokkal lehet tartalmas időtöltést, illetve azt az elégtételt biztosítani számukra, hogy hasznosnak érezhessék magukat a mindennapokban. A négy otthon szinte mindenikében működik egy kis konyha, ahol süteményeket készítenek, és azokat kávézóban értékesítik. Van csoport, amely kis faládákat szegez, mindenkinek megvan a saját munkafázisa, ez sikerélményt nyújt számukra, ugyanakkor együtt vannak, nevetgélnek, beszélgetnek. Van, akik szerződés alapján az IKEA-nak csomagolnak csavarokat, egy másik csoport újrahaznosítással foglalkozik, így amellett, hogy a fiataloknak aktivitást biztosítanak, a központok anyagi forrásokhoz is hozzájutnak. Előfordul, hogy iskolák, osztályok látogatnak el ezekbe a központokba, ami igen hasznos abból a szempontból, hogy a gyerekek megbarátkozzanak velük, és ne mint fura emberek tekintsenek rájuk – elevenítette fel a hollandiai tapasztalatokat Szövérfi Melinda.

Hozzátette, miután beindul a nappali központ Lukailencfalván, hosszú távon nekik is ez lenne a céljuk, megcélozni olyan áruházakat, cégeket, ahová be tudnának dolgozni a

fiatalok, illetve jó lenne olyan cégvezetőket találni, akik fázismunkára alkalmaznák ezeket a fiatalokat.

Mint mondta, a nyár folyamán több, Down-szindrómás gyereket nevelő család is ellátogatott hozzájuk Marosvásárhelyről, érdeklődtek a nappali központ iránt, tehát az igény nagy, ezért is tartották szükségesnek ezt a projektet. A másik vetülete a dolognak, hogy a családokat is próbálják ezáltal tehermentesíteni, hiszen amíg a fiatal a nappali központban tartózkodik, addig legalább dél-

előtt felszabadul a szülő, hiszen sok esetben ezek a fiatalok 24 órás felügyeletet igényelnek.

A holland jötevők a nyáron az építkezésbe is besegítettek, immár második alkalommal szerveztek közmunkát, először négy évvel ezelőtt, akkor a nemrég megvásárolt házat kívülről szigetelték, és a parkettet rakták le, idén nyáron pedig 11 napig tartózkodtak itt, és dolgoztak azért, hogy elkészüljön a nappali központnak otthont adó szárny. Hollandiában eléggé népszerű a munkával összekötött vakáció, a fiatalok nemcsak a munkájukkal segítenek, hanem ők gyűjtik össze a pénzt a repülőjegyre, a szükséges építőanyagra. A legfiatalabb közmunkázó idén 17 éves volt.

Hasonló helyzetben lévőkkel oszthatják meg a gondolataikat

A Nova Perspectiva Egyesület egyszülős programja már december óta működik, és Szövérfi Melinda

szerint egy hozzájuk közel álló személy története révén tapasztalták meg, mekkora veszteséget jelent egy válás. Tavaly alkalmával adódott betekintést nyerni a budapesti egyszülős központ programjaiba, ekkor született az elhatározás, hogy itthon is beindítják a programot, és elvált, illetve özvegyen maradt szülőket karolnak fel. Már az első találkozáson több mint 14-en vettek részt, és nagy segítség számukra, hogy olyan személyekkel vannak egy közösségben, akik hasonló gondokkal küszködnek. Havonta egyszer találkoznak, ezek az alkalmak tematikusak, pszichológus, jogász meghívottak tartanak előadást, beszélgetnek a résztvevőkkel, illetve a csoport egy fórum is, ahol a tagok információkkal segítik egymást. Az egyesület képviselője elárulta, mivel zömében édesanyák csatlakoztak a programhoz, tervezik, hogy megpróbálnak nekik segíteni úgy, hogy after school mintára délutáni gyerekléteket biztosítsanak, hiszen a tapasztalat az, hogy az anyukák zöme két munkahelyet kell vállaljon ahhoz, hogy fenntartsa a családot, mivel sok esetben két-három kiskorú gyereket nevelnek.

Szívárna: több mint száz, mellrákkal diagnosztizált nőnek segítettek már

Hiánypótló kezdeményezésnek számít környekünkön a Szívárna program, amit tavaly

februárban indított el az egyesület égisze alatt Szövérfi Melinda. A szív alakú párna, amit mellműtéten átesett nőknek biztosítanak ingyenesen, fizikai és lelki segítséget is nyújt, hiszen a hónalj alá téve, a méretei és puhasága révén enyhíti a feszülést, védi a műtét helyét a véletlenszerű ütődésektől, csökkenti a seb húzóerőjét, ugyanakkor a fizikai tünetek enyhítésén túl lelki segítség is, hiszen aki kap egy párnát, az tudja, hogy rá gondoltak, hogy fontos egy közösségnek.

Sajnos nagyon sok az emlérákkal diagnosztizált nő, a párnák iránt nagy az igény, tavaly február óta, amikor elindult ez a program, már több mint száz hölgynek biztosítottak szívárnát az ország különböző részeiben, Bukarestből, de még Konstancáról is érkeztek kérések az egyesülethez – jegyezte meg Szövérfi Melinda.

A párnához szükséges anyagot adományokból vásárolják meg, és pontos, méretre és súlyra vonatkozó előírások alapján önkéntes nők varrják meg, majd az egyesület ingyenesen eljuttatja azokhoz, akik ezt igénylik.

Egy iskolai tanácsadóra közel ezer diák jut

(Folytatás a 5. oldalról)

hatékonyan dolgozni, emiatt gyakran úgy tekintenek az iskolai tanácsadó munkájára, hogy nem ér semmit. Jelenleg érvényben van egy törvénytervezet, amely 600-ra, illetve 300-ra csökkentené a fent említett létszámot, de még az is sok. Van iskolai tanácsadó, akihez három oktatási intézmény tartozik, tehát bizonyos napokon van egyik-másik tanintézetben, nem tud állandóan jelen lenni. Másrészt pedig sokkal több állásra lenne szükség, mert ha csak a létszámot csökkentik, még több tanintézmény marad szakember nélkül.

– Mi a helyzet vidéken?

– A kisvárosokban van szakember, de a vidék, a falvak kimaradnak. Maros megyében csak néhány községben, Maroszentgyörgyön, Balavásáron, Gyulakután, Mezőpanitban, Mezőbándon és Görgényszentimrén van iskolai tanácsadói kabinet. A többi vidéki iskola a neveléslektani központhoz tartozik, az ott dolgozó szakemberek mindenike felel egy-egy zónáért, és ha az adott településen lévő iskolából jelzik, hogy van valami gond, felvesszük a kapcsolatot a tanintézettel, és itt, a marosvásárhelyi székhelyű neveléslektani központban fogadjuk az érintetteket. De ez természetesen nem ugyanaz, mintha ott állandóan jelen lenne egy szakember.

– Szakemberként hogy látod, az utóbbi két év pánikkeltő történései (járvány, háború) rányomtat-e a bélyegüket a gyerekek lelkiállására?

– A kisebbeknél, az elemi osztályokban ez annyira nem érezhető, de a kamaszoknál nagyon is, főleg azoknál, akiknek amúgy is nehezükre esik a szocializáció. Sajnos azt is tapasztaljuk, hogy nagyon gyakori, hogy a kilátástalanság, a reményvesztettség lesz úrrá a fiatalokon, a 15–20 éveseken, mert úgy érzik, nem tudnak, nem mernek tervezni ebben a bizonytalanságban, ami így hirtelen a világra telepedett. Sokan teljesen bezárkóztak, semminek nem tudnak örülni, úgy érzik, elloptak

az életükből pár évet, és remény sincs arra, hogy ez változzon. Ez nagyon szomorú, hiszen ez az életkor, amikor tele kellene legyenek tervekkel, álmokkal. Ezen az elakadáson átsegíteni őket elég nagy kihívás, hiszen valóban ijesztően kiszámíthatatlanná vált a világ, de azt gondolom, hogy ez egy olyan feladat, amivel nemcsak szakemberként, hanem a személyes életünkben is szembe kell néznünk. Nem tudom, mi a megoldás, de amiben hiszek, az a belső erőforrások felfedezése, megerősítése, az együttműködés és kölcsönös segítségnyújtás gyakorlása és nem utolsósorban egy megtartó, érett hitrendszer kialakítása.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Ordás-szilvás morzsapite

30 dkg jó minőségű vaját 50 dkg liszttel, csipetnyi sóval, 2 evőkanal cukorral összemorzsolok. 65 dkg ordát 25 dkg mascarponeval, 22 dkg porcukorral, 2 tojással krémesítek. 25 szem érett szilvát kimagolok. Téglalap alakú tepsit használok, kivajazom és meghintem liszttel.

A morzsamassza felét elszőrom a tep-siben. Ráhelyezem a szilvákat, picit fahéjjal megszőrom, és rátöltöm az ordás masszát. Óvatosan elegyengetem, majd befedem a morzsamassza másik felével. Két tojást felverek, és a tetejére csurgatom, majd 190 fokon 6 percig, utána 160 fokon 35 percig készre sütöm. Tetszés szerint szeleteljük.

Tojásos krumplikrém

Két nagyobb krumplít héjastul megfőzök. Meghámozom, és amikor még langyos, krumplítörővel jól szétnyomkodom. 8 darab tojást 10 percig főzök, meghámozom, és a reszelő kisebbik felén lereszelem. 1 kisebb fej hagymát apróra vágok. A krumplit, a tojást és a hagymát összekeverem, 2 cikk zúzott fokhagymát, izlés szerint sót, darált borsot, 1 evőkanál mustárt, 3 evőkanál kacsavaj vagy disznózsírt, csipetnyi füstölt fűszerpaprikát, 1 evőkanál tejfölt, 1 evőkanál makkaskeveréket és csipetnyi őrölt köményt adok hozzá, majd fakanállal krémesítem. Zöldségsalátával fogyasztjuk, piritósra kenve szeretjük.

Sült paprikás, sütőtökös gombakrém télire

5 kg kápiapaprikát megsütök, és botmixerrel krémesítem. Én szeretem, ha a magjából is kerül bele. 1 kg apróra vágott hagymát 1 kg szeletelt csiperkegombával megdinsztelek 0,5 l olajjal. Botmixerrel ezt is pürésítem, és a paprikakrémhez adom. Előzőleg 1,5 kg felszeletelt sütőtököt a lerbén megsütöttem 2 fej fokhagymával (héjastul). A sütőtököt szintén pürésítem, és az előző krémhez adom. A fokhagymát kettévágom, kinyomkodom. 3 evőkanál sót, 1 evőkanál citromlevet, 1 evőkanálnyi darált borsot, 1 evőkanál chilipasztát adok hozzá, majd 2 dl paradicsomlevet is, és lassú tűzön kb. 35 percen át folytonosan kavargatva összefőzöm. Üvegekbe töltöm, a tetejére szalicilt tesztek, és kétszer kidunsztolom. Miután kihűlt, mehet a kamrába.

Mikróban készült finom zsömle

A zsömléhez szükséges: 3 evőkanál finomliszt, 1 tojás, 1 kiskanál sütőpor, picit só, cukor, pár szem köménymag (kihagyható), 2 evőkanál tej, 1 kiskanál víz. Aki több zsömlét szeretne, sokszorozza a mennyiségeket. Én kis kerámiaátlat kicentem vajjal, a hozzávalókat összekevertem, és beletöltöttem a formába. Egy tojássárgával megkentem a tetejét, megszórtam számmaggal, és 750 W-on kb. 10 percig mikróztam. Hagytam kihűlni, majd felszeleteltem, két szelet, és két sarok lesz egy zsömléből. Gorgonzolasajtot kentem rá, majd zöldségekkel és bazsalikommal pakoltam meg. Jó étvágyat kívánok!

Szűrőkaraván az ország hét megyéjében

A megvizsgált vidékiek 70 százaléka elhízott vagy túlsúlyos

Igen aggasztó eredmények születtek Az egészség hozzád jön elnevezésű szűrőkampany során: a több mint 1200 megvizsgált vidéki személynek szinte a háromnegyede elhízott vagy túlsúlyos volt, és 77 százalékának magas volt a koleszterinszintje, ami a szív- és érrendszeri betegségek fő kockázati tényezője. Május-júliusban az ország hét megyéjében több mint ezer vidéki személy részesült ingyenes orvosi vizsgálatokban a Romániai Krónikus Betegek Szövetsége (APCR) nemkormányzati szervezet által kezdeményezett Az egészség hozzád jön nevű karaván révén. A cukorbetegeket tömörítő civil szervezetekkel közösen megszervezett kampány elsődleges célja időben kiszűrni a szív-ér rendszeri bántalmakat, valamint a cukorbetegséget.

Menyhárt Borbála

A karaván során, amelyre első alkalommal került sor május 21. és július 3. között az ország 7 megyéjében – Maros, Krassó-Szörény, Iași, Tulcea, Ialomița, Dolj, Dâmbovița –, több mint 1200 vidéken élő személyt vizsgáltak meg, a szűrésre jelentkezők 75 százaléka 50 éven felüli volt. Maros megyében a kezdeményezés partnere a Maros Megyei Cukorbeteg Gyerekek és Fiatalok Egyesülete volt.

A karavánal a cukorbetegség, valamint a szív-ér rendszeri bántalmak megelőzésére, illetve időbeni felfedezésére fektették a hangsúlyt. A marosvásárhelyi, temesvári, bukaresti, jászvásári és craiovai szakorvosokból, rezidensekből, asszisztensekből, valamint posztliceális egészségügyi képzésben részt vevő diákokból, illetve orvostanhallgatókból álló önkéntesek vérvizsgálatokat, vércukorszintmérést, EKG-t és egyéb olyan vizsgálatokat is elvégeztek, amelyekkel kiszűrhe-

tőek az esetleges szív-ér rendszeri bántalmak. Ezeknek köszönhetően egyrészt átfogóbb képet kaptak a vidéken élők egészségi állapotáról, ugyanakkor, ha valakinél kiderült, hogy krónikus betegségben szenved, akkor továbbirányították behatóbb vizsgálatokra, hogy megkaphassa a megfelelő kezelést.

Az eredmények összegzése után kiadott sajtóközleményből kiderült, hogy az egészségügyi szűrőkampany megvizsgáltak több mint 70 százaléka elhízott vagy túlsúlyos volt, 77 százalékuknak magas volt a koleszterinszintje, ami a szív- és érrendszeri betegségek fő kockázati tényezője. Az eredmények fényében a megvizsgáltak kétharmadának a normálisnál magasabb volt a vércukorszintje, 55 személyről pedig a kampánynak köszönhetően derült ki, hogy cukorbeteg. Kiderült továbbá, hogy a páciensek 45 százalékánál magas, illetve nagyon magas a kockázata annak, hogy a következő 10 évben szív- és érrendszeri betegség alakuljon ki. Az EKG-vizsgálat 113 embernél mutatott ki szívritmuszavart, 95-nél iszkémiás állapotot, 9-nél pedig a szívkamrák méretének változását. A megvizsgáltak több mint felénél mutattak ki megnövekedett koleszterin- és trigliceridszintet, negyediknél pedig vashiányt – ismertették a vizsgálati eredményeket a karaván kezdeményezői.

A Romániai Krónikus Betegek Szövetségének elnöke, Cezar Irimia már a szűrőkaraván elindítása előtt hangsúlyozta: sajnós a tapasztalat az, hogy sok vidéki nem részesül a megfelelő szűrővizsgálatokban,

ugyanis a távolság vagy a szállítási költségek miatt nehezen férnek hozzá az egészségügyi ellátáshoz. Vannak vidéki települések, ahol nincs háziorvos, vagy a lakosság számához képest túl kevés a szakember. Tekintettel arra, hogy a félreesebb településeken élő páciensek nehezen férnek hozzá az egészségügyi szolgáltatásokhoz, rendkívül hasznos, hogy a karaván a legközelebbi kórháztól több mint 20 kilométerre fekvő településekre is ellátogat. A kampány fontos része volt az egyes szűrővizsgálatok mellett a betegek tájékoztatása, ezért a vizsgálóhelyiségekben szórólapokat és plakátokat helyeztek el a cukorbetegségről, a szív- és érrendszeri bántalmakról, valamint az évente elvégzendő vérvizsgálat jelentőségéről szóló információkkal. Sajnos a statisztikák arra utalnak, hogy a cukorbetegség, valamint a szív-ér rendszeri bántal-

mak előfordulása egyre nagyobb méreteket ölt, és egyre több korosztályt érint. 2018-ban a romániai halálesetek több mint egyharmadát szív- és érrendszeri betegségek okozták. A romániai lakosság körében a cukorbetegség előfordulási aránya 11,6%, és a lakosság 28,1%-a veszélyeztetettnek számít. Aggasztó, hogy a cukorbetegséggel összefüggésbe hozható halálesetek száma Romániában kétszerese a fejlettebb uniós országokénak. A napokban egy, a parlamentben tartott kerekasztal-beszélgetésen, ahol ismertették a szűrőkaraván eredményeit, Adela Cojan, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) elnöke arról beszélt, hogy Romániában nőtt a diabéteszesek száma: néhány évvel ezelőtt még körülbelül 800 ezer cukorbeteg tartottak nyilván az országban, 2022-re ez a szám azonban 1,1 millióra emelkedett.

Szélhámosmuzsika

Szilágyi Mihály

(Folytatás a szeptember 8-i lapszámából)

Mivel gyakran kellett új lakhelyet keresnie, szinte egész Európát körbejárta. Akár polihisztornak is nevezhetnénk, mert jogból, teológiából, filozófiából majdnem verhetetlen volt, de az orvosláshoz és a matematikához is hozzá tudott szólni. Nyelvtelensége is kiemelkedőnek számított, mert legalább hét nyelven beszélt – ez azt jelenti, hogy ennyi országban tartózkodott huzamosabb ideig. Ismerőse volt Rousseau-nak és Voltaire-nek is. Legjobb az zavarta, hogy alulmaradt a Voltaire-rel folytatott vitákban. Botrányai miatt előbb-utóbb mindenhol kiutasították. Hosszú kitérő után 1774-ben mégiscsak hazatért Velencébe, ahol meglepő módon besúgóként az inkvizíció munkatársa lett.

1782-ben már azt képzelte, neki mindent szabad, és írt egy politikai gúnyiratot – egy pamfletet. Éppen nem érték agyon emiatt, de kiutasították a városból. Ekkor már nagy bajban volt, mert egész Európa rendőrsége nyilvántartást vezetett róla.

Háromévnnyi sikertelen bolyongás után, 1785-ben megismerkedett a Duchocovban (Dux) élő Waldstein gróffal, aki könyvtárosként alkalmazta. Itt írta meg francia nyelven közel négyezer oldalnyi emlékiratát, műve korának enciklopédiájává vált. Bár e terjedelmes műben önmagának és sikeres éveinek állít emléket, mégis részletes társadalmi és szociális képet festett a XVIII. századról.

Érdekes módon könyvtárosi életében is volt kapcsolata a zenével. Igaz, hogy nem muzsikusként, de ötleteivel hozzájárult egy híres operához. A szintén velencei származású Lorenzo da Pontéval is baráti viszonyt ápolt, és feltételezések szerint együtt dolgoztak a Mozart által megzenésített Don Giovanni opera szövegkönyvén. Don Giovanni nem más, mint a Don Juan olasz neve, és mivel a történet szintén egy szélhámos életéről szól, librettóírás közben Casanova életéből is több esemény bekerült az operába. Közvetve tehát Casanova is feltételezett alkotója Mozart operájának. Tény, hogy az operát Prágában mutatták be 1787. október 29-én Mozart vezényletével, és az előadáson Casanova is jelen volt.

A feltételezéseket alátámasztják a dátumok, ugyanis 1787-ben Mozart és Casanova is egy időben egy Bertamka nevű prágai villában tartózkodott. Mivel a Don Giovanni librettója félkészen remegett Mozart

kezében, talán Casanova is besegített a véglegesítésben.

Waldstein gróf megbecsülte kalandos életű könyvtárosát, mert a kastélyában lakhatott élete végéig. Mintha az élet apró fintort mutatott volna az öreg Casanova elé, a kalandor 1798 áprilisában (születésének hónapjában) lebetegedett, és június 4-én elhunyt.

A „világ legnagyobb szeretője” a Szent Barbara-templom közelében nyugszik, a gróf egy keresztet állíttatott az emlékére. Waldstein minden bizonnyal értette a viccet, mert úgy helyeztette el Casanova sírját, hogy az a templom női bejárata közelében legyen – hogy még a sírból is benézhesen a suhogó szoknyák alá...

Casanova keresztje lassan porladni kezdett, és egyszer csak letört. A kiálló facsonkba több asszony szoknyája is beleakadt. Innen származik az a legenda, hogy Casanova még halála után is el-elkapott egy-egy szoknyát.

Pillanatkép a Don Giovanni című operából

Egyedülálló vizsgálattal mutatják ki az érszűkületet a Semmelweis Egyetemen

Egy új diagnosztikai módszert is használnak az alsó végtagi artériák feltérképezésére a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikáján. Az új típusú, MR-rel végzett, kontrasztanyag nélküli mágneses rezonanciás angiográfiai vizsgálat (MRA) azoknál is elvégezhető, akiknél más fennálló betegség miatt ellenjavallt például a jódos kontrasztanyaggal történő érfejtés – közölte az egyetem a napokban.

„Világszinten rohamosan nő a perifériás érbetegségben, vagyis érszűkületben szenvedők száma: az elmúlt tíz évben több mint negyedével, 200 millióról 250 millióra emelkedett a betegek aránya. Hazánkban a középkorúak egy százalékát érinti a végtagamputációk hátterében leggyakrabban álló kórkép, a 65 év felettiek körében azonban már minden ötödik embernél előfordulhat. Mások mellett leginkább a magas koleszterinszint, a dohányzás és a cukorbetegség hajlamosít a betegség kialakulására” – részletezték a közleményben.

Suhai Ferenc szakorvos rámutatott arra, hogy az utóbbi évtizedekben a perifériás verőérbetegségben szenvedők száma és a halálozási arány is folyamatosan növekvő tendenciát mutat, pedig ha idejében felismerik a betegséget, sokszor megelőzhetőek a komolyabb szív-érrendszeri szövődmények.

„Hazánkban évente több mint négyezer végtag-amputációt végeznek. Lakosságszámra vonatkoztatva ez Európában a legmagasabb érték, nálunk közel kétszer annyi amputáció történik, mint egyes nyugat-európai országokban” – emelte ki.

Az egyik első tünet, ha csökken a járástávolság, nagyobb megterheléskor, hosszabb séta során meg kell állni, és izomlázszerű fájdalom jelentkezik a lábban, vagy a sebek nehezebben, esetleg egyáltalán nem gyógyulnak az alsó végtagon. Ezekkel a panaszokkal érdemes háziorvoshoz fordulni, aki angiológushoz vagy érsebészhez irányítja a páciens.

Csőre Judit, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Képlakó Diagnosztikai Részleg Radiológus szakorvosjelöltje a közleményben hozzátette: az érgyógyász fizikális vizsgálattal megállapítja, hogy van-e súlyos fokú érszűkület, illetve hogy az nagyságrendileg hol alakult ki, valamint ultrahanggal is ellenőrizhető, hogy átjárhatóak-e az erek.

A Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikáján azonban egy új, egyedülálló diagnosztikai módszert is használnak az alsó végtagi artériák feltérképezésére. (MTI)

1.		ODERA-PARTI LENGYEL VÁROS	PANAMA AUTÓJELE NŐI NÉV (JÚL. 31.)	HALKAN MOND	LATIN ÉS	MESEBELI TÖRPE	ELŐD VARJÚ-SZERŰ MADÁR	KORAI GYÜMÖLCS	TALÁL	NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS	IVÓPOHÁR VAGY TRÓFEA	RÓTVAD TOSCANAI VÁROS	... VÁG (RÉGI GYÓGYMÓDOT HASZNÁL)	VÉGTÉLEN LECKEI!	NORVÉG EGYÜTTES
S															E
	PERUI GÉPKOCSIJEL		BUSZ-KLIENS FÉLSZEG!				LIMA LAKÓJA AZ EGYIK LÁBIZÜLET					MADRIDI SPORTKLUB BALTI FŐVÁROS			
	OROSZ FÉRFINEV NŐI NÉV (SZÉPT. 16.)				A DINAMIT FELTALÁLÓJA MERÉSZ					PÉKTERMÉK MEG NEM ENGEDETT					AZ ITTRIUM VEGYJELE LEL
2.	A	PAPIRON JEGYZETT	NEM KELL TÖBB MAGYAROS DAL		CSERJE KIKÜLD ÉS BECSUKJA AZ AJTÓT				OKTAT KUTAT					MAGAD A ZSOKÉ IS EZ	
	AZ ÖSSZES			KIPLING KIGYÓJA CSILLAGÁSZ TALPONT		AKKOR INDUL! MATTBAN VAN!		A SZABADBA FELHŐS HANGULATÚ			AZ EZÜST VEGYJELE AZ ARZÉN VEGYJELE		... VEGAS (USA-VÁROS) TE ÉS Ő		
	VÉNAJELZŐ LEHET		...EKBERG (SZÍNÉSZNŐ) OL. HEGEDŰKÉSZÍTŐ				FARKAS-VEZÉR NŐI NÉV (DEC. 22.)					KUKORICAPÁLINKA BECÉZETT ZSIGMOND			
	ZENEÍRÁS		ATTÓL KEZDVE FARKAS-VEZÉR				SZLÁV NÉP KARMESTER (ALBERTO)						OROSZ FÉRFINEV NŐI NÉV (AUG. 18.)		
	BIZONYOS IDEJE		TOLLAS ÉLŐLÉNY FENETLENI!			NOBILIS PORTUGÁL ÉS SPANYOL AUTÓJEL					OLASZ IGEN ÜRES SOR!		FEJETLEN HAL! FÜR... (SZÍNÉSZNŐ)		GÉM VAGY ORVOSSÁG LEHET ILYEN
	CÉGFELE FELVIGYÁZÓ		KELETI ASZKÉTA SZICÍLIAI VULKÁN			ÉLÉNK SZÍN NYOMÁS-EGYSÉG (HGMM)				ANGOL FÉRFINEV FR. ÍRÓ (CLAUDE)					KILO (RÖV.) GOMBAFAJTA
		BELÉPÉS (ANGOL) IDEGEN NŐI NÉV			CSAVAR NÉMET ÍRÓ (THEODOR)				NEMESGÁZ KRASSÓ-SZÖRENYI VÁROS						A TANTÁL VEGYJELE MULATÓHELY
	FOLYADÉKOT TÖLT		OLASZ NÉVELŐ DICSÓSÉG (RÖV.)		ÁSVÁNYI FÜSZER NÖVÉNYI ROST		OLD A SZÉLEIN! ÓGÓRÓG HADISTEN		BANK-BETÉTI HELYESLÉS		VEGYIPARI ALAPANYAG FOGAIVAL ÖRÖL				
	PROBLÉMA, BAJ		SIC ITUR AD ... SZEMMEL ÉSZLEL				EGYIK (NÉMET) TOLÓKA RÉSZEI!					HORDONYILÁS A MÚLTBAN			
	VONAT (ANGOL)		A. DELON SZEREPE BESZEGI!				HÜROS HANGSZER LAKATLAN!						HIBÁSNAK TART TEGNAP UTÁN		
	ELŐADÁS RÉSZEI		CAESAR (MAGYAROSAN) OLASZ AUTÓJEL			VALAMIVEL SZEMBEN BELÁTI!				NAGY TESTŰ MADÁR A KÁLIUM VEGYJELE				AZ ARANY... (SZTOEV) RÓMAI 50	
L.N.J.	N										GALL (NÉV-VÁLTOZAT)				

Szeptember 15-i rejtvényünk megfejtése: **Az ember sohasem annyira boldog és nem annyira boldogtalan, mint képzei.**

A csapategység lehet a magyar válogatott sikerének titka

Varga Kevin, a németek és az olaszok elleni Nemzetek Ligája-mérkőzésekre készülő magyar labdarúgó-válogatott támadója szerint az idén látott csapategységet viszik majd a pályára a játékosok a soron következő két találkozón is.

A 26 éves futballista a Telkiben tartott hétfői sajtótájékoztatóján elmondta, biztos benne, hogy mindkét rivális komolyan felkészül majd a magyar csapatból. „Nem hinném, hogy lenéznek minket, mi viszont a saját játékunkra fogunk koncentrálni, és százszázalékban betartjuk, amit a szövetségi kapitány kér tőlünk” – jelentette ki a török élvonalban szereplő Hatayspor játékosa, aki több mint egy év után kapott újra meghívót Marco Rosától a nemzeti együttesbe.

„Nagy örömmel tölt el, hogy újra itt lehetek, főleg egy ilyen eseménydús nyár után, mert a júniusi meccseket még a tévében nézve is óriási élmény volt átélni” – mondta Varga. Hangsúlyozta, „jó lett volna itt lenni” a csapattal, ugyanakkor bízik benne, hogy ha most lehetőséget kap, akkor a pályán is hozzá tud majd tenni a válogatott teljesítményéhez.

Arról, hogy az olaszok ellen telt ház előtt léphetnek pályára, Varga úgy vélekedett, ez egy „jó visszajelzés arra, hogy jó úton jár a válogatott”. „Ebből is látszik, hogy a labdarúgás mennyire szívügye a magyar embereknek, és hogy milyen sokan követik a válogatott szereplését” – tette hozzá.

Az A divízió 3. csoportját hét ponttal vezető magyar válogatott pénteken Lipcsében Németország vendége lesz, három nappal később pedig a Puskás Arénában fogadják az Európa-bajnoki címvédő olasz csapatot.

Varga Kevin örül, hogy újra a válogatott tagja lehet

Fotó: MLSZ

Spanyol játékezői brigád a Finnország elleni mérkőzésen

Spanyol bírót jelölt az Európai Labdarúgó-szövetség a Finnország – Románia Nemzetek Ligája-mérkőzésre. A pénteken 21.45 órakor kezdődő találkozón a 46 éves Carlos del Cerro Grande fűjja majd a sípot. Segítői Raúl Cabañero és Guadalupe Porras lesznek, míg tartaléknak Guillermo Cuadrát nevesítették.

Pont nélkül maradt a női labdarúgó-csapat

A mezőnyben egyetlenként pont nélkül maradt a 3. forduló után az ACS Marosvásárhely (volt Ladies) labdarúgó-csapata.

Az együttes a Bukaresti Fair Play otthonába a pontszerzés reményével utazott, azonban minimális különbséggel (6-5) alulmaradt egy szokatlanul sok gólt hozó mérkőzésen.

A találkozót gyakorlatilag az első félidőben veszítette el, amikor a bukarestiek 5-0-ra elhúztak, így hiába rúgott öt gólt a második játékrészben, a Fair Play is szerzett egyet, ami elég volt a győzelméhez.

A marosvásárhelyi csapat a következő fordulóban az FK Csíkszeredát, tehát gyakorlatilag annak a székelyföldi akadémiának a csapatát fogadja, amelyhez adminisztratív szempontból tartozik.

Eredményjelző

Női labdarúgó 1. liga, 3. forduló: Temesvári Politehnica – Nagybányai FF 17-0, FK Csíkszereda – Aradi Piros Security 2-0, Bukaresti Fair Play – ACS Marosvásárhely 6-5, CSM Alexandria – Székelyudvarhelyi Vasas Femina 3-0, Kolozsvári Olimpia – Bukaresti Carmen 4-0, Galaci Universitatea – Resicabányai Banat Girls 0-10.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 8. forduló:* Aston Villa – Southampton 1-0, Brentford – Arsenal 0-3, Everton – West Ham United 1-0, Newcastle United – Bournemouth 1-1, Nottingham Forest – Fulham 2-3, Tottenham – Leicester 6-2, Wolverhampton – Manchester City 0-3. *Az élcsoport:* 1. Arsenal 18 pont, 2. Manchester City 17 (23-6), 3. Tottenham 17 (18-7).

* *Spanyol La Liga, 6. forduló:* Athletic Bilbao – Rayo Vallecano 3-2, Atlético Madrid – Real Madrid 1-2, Betis – Girona 2-1, Osasuna – Getafe 0-2, FC Barcelona – Elche 3-0, Valencia – Celta Vigo 3-0, Villarreal – Sevilla 1-1, Mallorca – Almería 1-0, Real Sociedad – Espanyol 2-1, Valladolid – Cádiz 0-1. *Az élcsoport:* 1. Real Madrid 18 pont, 2. FC Barcelona 16, 3. Betis 15.

* *Olasz Serie A, 7. forduló:* Fiorentina – Hellas Verona 2-0, AC Milan – Napoli 1-2, AS Roma – Atalanta 0-1, Bologna – Empoli 0-1, Torino – Sassuolo 0-1, Spezia – Sampdoria 2-1, Monza – Juventus 1-0, Udinese – Inter 3-1, Cremonese – Lazio 0-4, Salernitana – Lecce 1-2. *Az élcsoport:* 1. Napoli 17 pont (15-5), 2. Atalanta 17 (11-3), 3. Udinese 16.

* *Német Bundesliga, 1. forduló:* Eintracht Frankfurt – Bayern München 1-6, Borussia Dortmund – Bayer Leverkusen 1-0, Union Berlin – Hertha BSC 3-1, 1. FC Köln – Schalke 04 3-1, Mönchengladbach – Hoffenheim 3-1, Wolfsburg – Brémai Werder 2-2, Bochum – Mainz 1-2, Augsburg – Freiburg 0-4, VfB Stuttgart – RB Lipcse 1-1; *2. forduló:* Bayern München – Wolfsburg 2-0, Bayer Leverkusen – Augsburg 1-2, RB Lipcse – 1. FC Köln 2-2, Freiburg – Borussia Dortmund 1-3, Mainz – Union Berlin 0-0, Hoffenheim – Bochum 3-2, Hertha BSC – Eintracht Frankfurt 1-1, Schalke 04 – Mönchengladbach 2-2, Brémai Werder – VfB Stuttgart 2-2; *3. forduló:* Borussia Dortmund – Brémai Werder 2-3, Bayer Leverkusen – Hoffenheim 0-3, Union Berlin – RB Lipcse 2-1, Mönchengladbach – Hertha BSC 1-0, Eintracht Frankfurt – 1. FC Köln 1-1, Wolfsburg – Schalke 04 0-0, Bochum – Bayern München 0-7, Augsburg – Mainz 1-2, VfB Stuttgart – Freiburg 0-1; *4. forduló:* Bayern München – Mönchengladbach 1-1, RB Lipcse – Wolfsburg 2-0, Freiburg – Bochum 1-0, 1. FC Köln – VfB Stuttgart 0-0, Mainz – Bayer Leverkusen 0-3, Hoffenheim – Augsburg 1-0, Hertha BSC – Borussia Dortmund 0-1, Schalke 04 – Union Berlin 1-6, Brémai Werder – Eintracht Frankfurt 3-4; *5. forduló:* Borussia Dortmund – Hoffenheim 1-0, Bayer Leverkusen – Freiburg 2-3, Union Berlin – Bayern München 1-1, Mönchengladbach – Mainz 0-1, Eintracht Frankfurt – RB Lipcse 4-0, Wolfsburg – 1. FC Köln 2-4, Bochum – Brémai Werder 0-2, Augsburg – Hertha BSC 0-2, VfB Stuttgart – Schalke 04 1-1; *6. forduló:* Bayern München – VfB Stuttgart 2-2, RB Lipcse – Borussia Dortmund 3-0, Freiburg – Mönchengladbach 0-0, 1. FC Köln – Union Berlin 0-1, Hoffenheim – Mainz 4-1, Eintracht Frankfurt – Wolfsburg 0-1, Hertha BSC – Bayer Leverkusen 2-2, Schalke 04 – Bochum 3-1, Brémai Werder – Augsburg 0-1; *7. forduló:* Borussia Dortmund – Schalke 04 1-0, Bayer Leverkusen – Brémai Werder 1-1, Union Berlin – Wolfsburg 2-0, Mainz – Hertha BSC 1-1, Hoffenheim – Freiburg 0-0, Mönchengladbach – Lipcsei RB 3-0, Bochum – 1. FC Köln 1-1, Augsburg – Bayern München 1-0, VfB Stuttgart – Eintracht Frankfurt 1-3. *Az élcsoport:* 1. Union Berlin 17 pont, 2. Borussia Dortmund 15, 3. Freiburg 14.

Szováta nem adta olcsón a bőrét

Gligor Róbert László

Fordulatos, olykor kemény mérkőzésnek lehettek tanúi azok, akik szombaton kilátogattak a szováti sportpályára, hogy megtekintsék a helyi csapat megyei 4. elitligás mérkőzését, ugyanis a Marosvásárhelyi ASA a három pontért érkezett, a házigazdák pedig ebbe bele kívántak szólni.

A vendégek hamar igazolták, hogy nem pihenni érkeztek a fürdővárosba, és már az elején a javukra fordították a mérkőzést: a 2. percben egy jobb oldali lapos beadást Moldovan O. közelről a hálóba pöckölt (0-1), majd alig öt perc múlva ismét a vendégek léptek meg a középpályán, a kiszaladó hazai kapus elcsúszott, Luduşan passzát pedig Pop I. az üres kapuba passzolta (0-2).

A hideg zuhany felrázta a hazaiakat, ostrom alá fogták a vendégek kapuját: Silion távoli lövéssel próbálkozott, Csoma rúgása elszállt a lécz fölé, aztán Silion újabb lövésénél mentett Boros, a szögletet követően Silion a lécz fölé lőtt. Ennél pontosabb volt azonban a 25. percben, amikor közel 30 méterről a vendégkapu alsó sarkába „varrta” a játékszert (1-2). A középkezdést követően ismét a hazaiaké volt a helyzet, de Bokor is kapu fölé küldött, majd a vendégek jutottak szóhoz, elmentésük után Vass közel állt az öngólhoz, de Molnárnak sikerült mentenie, a szögletű lövést követően Luduşan azonban a kapu mellé lőtt, a következő percben pedig Chertes fejese került el a szováti hálót. A hazaiak ezt nem hagyták annyiban, és a 33. percben sikerült kiegyenlíteniük a közönség örömeire, Silion ezúttal 17 méterről találta el a kaput szabadrúgásból (2-2). A szünetig a hazaiak Bokor lövésével, a vendégek pedig Luduşan 40 méteres szabadrúgásával próbálkoztak, eredménytelenül.

A második játékrész zuhogó esőben zajlott, a nehéz, felázott talajú pályán ádáz küzdelem zajlott, néhol kemény belépésekkel, és számos vitatható vagy engedékeny játékezői döntéssel. A vendégek már a kezdő sípszót követően helyzethez jutottak, de Moldovan O. szabadrúgását mentette Molnár, a túloldalról Bokor próbálkozott, majd ismét a szováti kapu került veszélybe, de Bocicor lövése elkerülte a hálót, a

túloldalról pedig kétszer kellett menteniük a vendégek védőinek. A vásárhelyiek újra támadásba lendültek, de Molnár elcsípte Luduşan szabadrúgását, majd védte Chertes lövését is, ám a 71. percben már tehetetlennek bizonyult: a hazaiak hatalmas lest kiáltottak egy vendégtámadásnál, a játékezőt síjja azonban néma maradt, Murza pedig beollózta a lasztit (2-3). A vendégcsapat növelhette volna az előnyét, de Pop P. szabadrúgása elkerülte a kaput. Bocicor távoli lövését az utolsó pillanatban mentette a lécz alól Molnár. A hajrában a hazaiak kerültek helyzetbe, ám Csoma lövése elkerülte a kaput, majd Jánosi beadásánál az egyedül maradt Csiki nem érte el a labdát, a túloldalról pedig Pop I. indítását az egyedül maradt Luduşan nem tudta értékesíteni, így a vendégek minimális előny birtokában, a hazaiak pedig a közönség tapsától kísérve vonulhattak az öltözőbe.

A fürdővárosiak első gólja szabadrúgásból született

Fotó: Gligor Róbert László

Jegyzőkönyv

4. elitliga, 3. forduló: Szováti SK – Marosvásárhelyi ASA 2-3 (2-2)

Szováta, sportpálya, hideg, esős idő, mintegy 50 néző. Vezető: Mocan Eugen (Marosvásárhely), Cozma Alexandru (Maroskeresztúr), Chertes Cristian (Marosvásárhely). Ellenőr: Petru Raţiu (Marosvásárhely).

Sárga lap: Molnár, Vass, Kovács, Csorján, Silion, illetve Chertes, Pop P., Pop I.

Szováta: Molnár – Szabó (90. Bíró), Kiss (90. Vonya), Vass, Csoma, Kovács (63. Takács), Csorján (80. Szász), Bokor, Jánosi, Silion, Csiki. ASA: Boros – Aldea P., Chertes, Aldea A. (74. Moldovan M.), Pop P., Luduşan, Pop A. (58. Musta), Bocicor, Zólyomi (65. Văidean), Pop I., Moldovan O.

A bajnokság állása

1. ASA	3	2	1	0	7-3	7
2. Radnót	2	2	0	0	9-0	6
3. Academica Transilvania	3	1	2	0	7-3	5
4. Athletic	3	1	2	0	6-2	5
5. Nyárádszereda	3	1	2	0	4-3	5
6. Dános	2	1	1	0	5-1	4
7. Búzásbesenyő	3	1	1	1	8-5	4
8. Marosoroszfalu	3	0	3	0	3-3	3
9. Szováta	3	1	0	2	3-4	3
10. Erdőszentgyörgy	3	1	0	2	1-4	3
11. Ákosfalva	3	0	2	1	4-5	2
12. Marosludas	3	0	2	1	2-5	2
13. Mezőrűcs	3	0	1	2	0-10	1
14. Segesvár	3	0	1	2	2-13	1

A jegyzetíró előtt rendszerint ijesztően fehér és üres a képernyő. Ilyenkor, amikor már várják a „halhatatlan és örökbecsű” írást, amikor számítanak rá. Az ötletek úgy szőlővén egész héten érnek, aztán a gép elé ülés pillanatában ijesztő a vákuum.

Ennek okán témáért kinyitja telefonját, és mindjárt beleütközik valamilyen kvízbe, amely tíz kérdést szegez a mellének, elméjének, szemének. Mondjuk, tudod-e hogyan írják szuahéliül az alábbi kifejezéseket: gesztenyepüré, dobverő, malagamba-frizura, tékozló tobozosszün, sajtárpikkoló, anglikán segédlelkész? Persze az ember ilyenkor csak azért is nekiszökik, megfajti; ha a válasz helyes, zöld lesz a jelzés, ha tévedtél, belefut a pirosba, vagy fordítva. Eltelik egy kis idő, közben a család mélyen alszik, és a jegyzetíró már várja, hogy a reggelizőasztalnál – mert nekünk ilyenünk is van, dicsekvés nélkül állíthatom, ugyanis ez egy multifunkcionális asztal, ebédlő és a bő vacsora fogyasztáshoz is hűségeen szolgál, ezenkívül munkaasztal, ugyanis nyárszakán itt készíti a jegyzetíró a legfinomabb lecsót vagy krumpligulyást, itt segítkezik nejeinek, midőn az a befőzéshez nem csupán készüléket tesz, de hagymapucolásra és felkockázásra is felkéri a máskülönböző tudományos kutatásba merült egyént, a jegyzetírót, kívül gyümölcsöt hámozgat, kimagoltat, szárazbabot fosztat meg zörgő őszi héjától, midőn a jegyzetíró olykor vágyakozva nézi a barackot, amiből lekvár lesz, de nem vesz magához titokban sem egyet, mert milyen jó lesz az, feleim az úrban, urbánusban és a kamrán kívül a kemény és csikorgó tében, amikor odakinn nincs más, csak „csend és hó és halál”, hogy Vörösmartyt idézzem, bár csöppet sem ily nyomott a hangulatom, és a ha-

A jegyzetírónak eszébe jut valami

lált nem messze tőlünk vad gépek és hadinélpek osztják, atomreaktorokat bombáznak, városokat rombolnak szét, percnként kerül egy-egy település az ellenség vagy a mieink kezére (de melyik is a mienk?), rombolnak és közben egymást vádolják, mit sem törődnek azzal, hogy ezen a télen aligha fog akárki is Ukrajnában zakuszkát befőzni, pedig annak most volna ideje, mert a zakuszka szláv szó, és pont a szlávok ne ismernek (?!), egyszóval az asztal tanuló-, leckeíró-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

asztal is, midőn a jegyzetíró hangosan (felesége szerint túl hangosan) tévézik a középső szobában, a harmadikban pedig az iskolát most kezdő második unoka előkészítő feladatát oldja meg: rajzoljuk le a Fuzsiját fej tetejére állítva, vagy rakjuk ki színes pálcikákból Kanada (a Hargita) vízrajzát – opcionális; szóval ott tartottam, hogy a reggelizőasztalnál végre kinyújtózik, és elmondhatja, csak úgy tettetett mellékmondatként, hogy ő már megírta a maga vállalt penzumát, és most milyen jól esne egy kis zakuszka, de tartja magát fogadalmához, hogy folyó év december elseje (nincs semmi aktuál- és nemzetpolitikai vonatkozása, ámbátor a jegyzetíró is izigvéréig erdélyi ember) előtt nem bontjuk fel a zöldségkrémet, mert csak akkor lön igazán finom, magát kínál, szeméretlenül ingerlő, addigra ugyanis összeérnek belsejében az ízek, az állaga kissé megrokskad, teteje megpörkösödik, és a kenyérre (melynek ára addig már nem lesz f. é. nyári) hálás szemekkel simul rá és csöppen a jegyzetíró féltett pizsamájára.

Itt tartott a jegyzetek írója, amikor hirtelen beütött, belevillámlott a felismerés, hogy miről is akart írni tulajdonképpen, amiről még szombaton vagy vasárnap beszélgettek a feleségével. Mert bármilyen hihetetlen, a házastársaknak van mondanivalójuk, közös kacagnivalójuk egymás számára, nem csupán ama sokat hangoztatott reggelizőasztal mellett, hanem azon kívül is. Már csak ilyen fordulat az élet.

Van ugyanis egy szobrász, akinek műveit a szó szoros értelmében keresni kell. Mert olyan sok van, annyira gyorsan szaporodik számuk. Partizánakcióban szereli fel oszlopokra, kőpárkányokra, záportározókra és házfalakra, parkokban és vízpartokon rejti el. Apró, furcsa, különös, vicces, meghökentető szobrocskák. A szobrászt Kolodkó Mihailnak hívják hivatalosan. Ungváron született, tehát ukrán–magyar művésznek írja az elektronikus világenciklopédia. Te is könnyen megleled, ha rákattintsz, és megkapod például az összes, Magyarországon felszórólt, kiragasztott, közzéjuttat szobrát, sőt még azokat is, amelyeket szenvedélyes gyűjtők vagy barbár ikonrombolók elloptak. De vannak már szobrai Olaszban és Svédben, Németben és valószínűleg másutt is, olyan helyeken, amik most nem jutnak az eszembe. Aktuális ügyekhez kapcsolódnak, emlékeztetők, afféle botlókövekhez hasonlóak, váratlanul felbukkanók, például a parlamenttel szemben egy lekonyult csövű tank, a Dohány utcai zsinagóga szomszédságában Herzl Tivadar néz vissza rád, ha megtalálsz, ugyanis itt a közelben született az államala-

pító fantaszta. Keresőmozgalmak indulnak naponta, fényképekkel bizonyítják: hányat és hol letek meg.

Nos, az jutott eszembe, mi lenne, ha egy nap Kolodkó Mihály feltűnne Romániában, elvégre 44 éves, jó egészségnek örvend, remélhetőleg, és hirtelen ötlettel néhány kis szobrot csempészne erdélyi városok zegébe és zugába. Persze csak dugiban. Mondjuk Gyulafehérvárra Márton Aront és Ábrahám Jankót, Tordára a tordai malacot, Moldva egyik nagyvárosába a mioricát, azaz a báránykát. Vásárhelyre Teleki Sámuel (ami bizonyosan érdekesebb lenne, mint a sáróberki), és egy híres színészt vagy orvosprofesszort, esetleg a lebontott cukorgyár kicsinyített mását, Kolozsvárra a káposztás vagy azt a pillanatot, amikor Funár mester elveszíti a polgámeisteri székét (azóta is keresi), és kicserélik a háromszínű padokat, és az új padok egyikén Mátyás ülne szemben a szülőházával, és nézné a tehetséges jövőd szobrászok sertepertelését. A Sapientia diákjait.

Ismerve a honi, többségi, nemzetféltő, erkölcscsősz média érzékenyítő szárnyát, mindjárt kitörne a frász és a botrány. Ki engedélyezte, hogy merte, mit keres itt, mikor került fel, vajon ez nem Budapest legfrissebb cselvetése a december elsején kiteljesedett állam ellen, mi ez a főmedvény, hol van a hősi múlt és a méghősibb jelen, hol van a kontinuitás, és nem is ilyen a miorica. A mioricát nem adjuk! Vagy másik oldalról: ez gyalázat, gúny, nem kérünk kis szobrokat, nekünk kétszer embernagyságúak kellene, ez bizony művészetbe (!!?) rejtett gyurcsánycsel. Míg felnő a hazai közvélekedés, közizlés, elfogadás, tolerancia, addig kerülni kell Erdélyt, mester.

Művelődési és kulturális akadémia Fejlődj itthon

Fejlődj itthon – plakát

Forrás: A Maros Megyei Magyar Diáktanács Facebook-oldala

Nagy-Bodó Szilárd

Sokan hangoztatják azt, hogy az iskola nem képezi megfelelően a diákokat, és nem ad gyakorlati tudást, amit a későbbiekben kamatoztatni tudnának. Tagadhatatlan, hogy a tanterv nagyon lemaradt a fejlődésben. Azonban vannak olyan kiegészítő tevékenységek az iskola mellett, amelyek segíthetnek abban, hogy jobban kinyíljon a diákok szeme. Erre egy jó példa a Fejlődj itthon, avagy a művelődési és kulturális akadémia, amelyet a Maros Megyei Magyar Diáktanács (MDT) szervez Novák Csaba Zoltán szenátorral. Az eseménysorozatra október 24. és 30. között kerül sor, és olyan témákat fog felvonultatni, mint például a politika, a színház, a filmek világa vagy a kultúra.

Baki Arnold, a Maros Megyei Magyar Diáktanács elnöke elmondta, hogy a különböző témákban más-más személy lesz az előadó. Az év elején is volt erre egy példa, amikor a Tómpa Miklós Társulat ellátogatott a Közébe, ahol bemutatta az egyik színdarabját a

diákoknak. Az MDT elnöke hozzátette, hogy egyelőre az őszi előadók listája még nem publikus.

Az eseményre azokat a középiskolásokat várják, akiket érdekel a kultúra és a közélet. A Fejlődj itthonra a Maros Megyei Magyar Diáktanács Facebook- és Instagram-oldalán megtalálható linkre kattintva lehet jelentkezni; ez egy ingyenes esemény, viszont van egy 50 lejes biztosíték, amit az első előadás előtt a résztvevők le kell adjanak, de amennyiben részt vesznek az előadások 70%-án, akkor visszakapják. Baki Arnold elmondása szerint erre azért volt szükség, hogy a diákok ne vegyék félvállról az eseményt, arra gondolva, hogy úgyis ingyenes, és csak akkor mennek el, amikor éppen nincs jobb dolguk. Az MDT elnöke nyomatékosította, hogy csak azok jelentkezzenek, akik tényleg nyitottak a felsorolt témák iránt, és részt tudnak venni az előadásokon.

A Fejlődj itthonra 12-15 résztvevőt tudnak fogadni, mert a szervezők meglátása szerint ez az a létszám, amikor mindenki megfelelően oda tud figyelni.

Hatékonyabb közszolgáltatásokat az önkormányzatoknál

Hatékonyabb közigazgatást eredményez az a jogszabály, amelynek elfogadásáról az RMDSZ javaslatára döntött mai ülésén a kormány – jelentette be Cseke Attila fejlesztési és közigazgatási miniszter.

A jogszabály a közigazgatási törvénykönyvet módosítja, és arról rendelkezik, hogy az önkormányzatok bizonyos szakértői feladatok ellátása végett együttműködhetnek más önkormányzatokkal, úgynevezett közigazgatási konzorciumokat hozhatnak létre.

Az intézkedés, mutatott rá a közigazgatási miniszter, azoknak a kisebb önkormányzatoknak kedvez, amelyek nem rendelkeznek megfelelő kapacitással ahhoz, hogy például finanszírozást pályázzanak különböző beruházásokra. Országszerte több mint 1.500 településtervezési, közel 500 pénzügyi és közel 2.000 közbeszerzési szakértői állást nem tudnak betölteni az önkormányzatok. Ezért van szükség arra a jogalapra, amely megengedi, hogy egy közalkalmazott több önkormányzat munkáját is segítse – hangsúlyozta Cseke Attila.

Cseke Attila fejlesztési miniszter

Forrás: RMDSZ

„A települések fejlődését segítjük ezzel az intézkedéssel, és az önkormányzatok számára teremtettük meg a jogi keretet ahhoz, hogy jobb közszolgáltatásokat nyújtsanak” – nyilatkozta Cseke Attila RMDSZ-es miniszter.

A jogi személyiséggel nem rendelkező együttműködés vagy konzorcium révén az önkormányzatok emberi erőforrásait bővíthetik azáltal, hogy a környező önkormányzatokban dolgozó személyzet segítségét kérik, illetve alkalmazhatnak olyan bevált megoldásokat, amelyekkel más önkormányzat sikeresen megoldott egy közigazgatási gondot.

Az önkormányzatok a helyi tanács döntése alapján hozhatnak létre konzorciumokat, és olyan szakterületeken működhetnek együtt, mint a településrendezés, beruházások és építkezés, jogi és pénzügyi tanácsadás vagy közbeszerzési folyamatok lebonyolítása, illetve a helyi adók és illetékek kezelése.

Az intézkedés fejlettebb településekhez, a vidék felzárkóztatásához és a fejlettségi szintkülönbségek csökkentéséhez vezet – zárta nyilatkozatát Cseke Attila. (RMDSZ-tájékoztató)

Támogatják a fiatalok szakképesítését

117 millió euróval támogatja az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma a fiatalok, munkanélküliek és aktív munkaszerződéssel nem rendelkezők integrálását a munkaerőpiacra. A Humán Tőke Operatív Programon (POCU) belül három pályázati kiírás indult el a munkaerőpiac megerősítése és a szakképesítések támogatása érdekében.

„Ebben az időszakban mindenkinek szüksége van a pénzre, ezért segítünk azoknak a munkavállalóknak is belépni a munkaerőpi-

acra, akiknek eddig nem sikerült. Sajnos nemcsak munkaerőhiánnyal, hanem a népesség elöregedésével is szembe kell néznünk, ezért igyekszünk minden követ megmozgatni, hogy a munkaképes embereket munkához juttassuk, és a fiataloknak olyan szakmát adjunk, amivel el tudnak helyezkedni” – közölte *Hegedüs Csilla* RMDSZ-es államtitkár.

A 117 millió euró a következő három pályázati lehetőségre oszlik:

* 60 millió euró támogatás szakképzésekre

* 7 millió euró támogatás fiatalok bevonására a munkaerőpiacra

* 50 millió euró támogatás a

munkanélküliek és a munkaképes, de aktív munkaszerződéssel nem rendelkező állampolgárok bevonására a munkaerőpiacra.

Ugyanakkor ezekkel a támogatásokkal nem csak a munkavállalókat ösztönözzük arra, hogy aktívan dolgozzanak, hanem a munkáltatókat is, hogy olyan hátrányos helyzetű személyeket alkalmazzanak, akiknek kevesebb lehetőségük van az elhelyezkedésre. Ennek értelmében azok a munkáltatók, akik ilyen személyeket alkalmaznak, és minimum 18 hónapig fenntartják a munkaviszonyt, havi 2.250 lejes támogatást kapnak. (RMDSZ-tájékoztató)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (17079-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK építkezési munkát, tetőjavítást, cserépforgatást, vakolást, meszelést. Raktáron van anyagunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0763-136-737, Zoli. (17193)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 16% kedvezmény. Tel. 0763-134-741, Miklós. (16993)

VÁLLALUNK tetőjavítást, új tető készítését Lindab lemezzel, cserépforgatást, szigetelést kátránnyal, polisztrénnel, vakolást, bádogosmunkát, csatornakészítést és -javítást, akármilyen kisebb javítást. Tel. 0740-651-354. (17116)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0763-136-730, Balázs. (16992)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17117-I)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavítást, teraszok készítését. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17038-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel. Hívjanak bizalommal! Tel. 0767-837-782. (17039-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ácsmunkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17202)

VÁLLALJUK új tető készítését, saját anyagunkból is (bármilyen mintájú Lindab lemez, cserép is), külső szigetelést, parkettlerakást, kisebb tetőjavítást, cserépforgatást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0753-967-492, István; 0751-622-195, Gabi. (17145-I)

MEGEMLEKEZÉS

Fájdalomtól megtört szívvel emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, szeptember 22-ére, a szeretett feleség, édesanya, nagymama, anyós, **LŐRINCZI IDA** halálának első évfordulóján. Drága, szép emléke és soha el nem múló szeretetünk szívünkben mindörökké megmarad. Emlékét őrzi örökké bánatos férje, két lánya, vejei és két unokája. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (17197)

Csak az hal meg, akit elfelednek, örökké él, akit nagyon szeretnek. Fájó szívvel emlékezünk a drága bátyánkra, **SZŐCS SÁNDORRA**, aki szeptember 22-én egy éve itthagyt. Szívünkben emléked megmarad. Emlékezik rád két testvéred, keresztlányod, **Katika, Etus, Cica.** Nyugodj békében, drága testvérünk! (17223)

Kegyelettel emlékezünk id. **PÁNCZÉL JÁNOSRA** halálának 30. évfordulóján. „A szeretet soha el nem fogy.” Szerettei. (p.-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, **GÁL BORBÁLA** szül. Kapás Borbála életének 87. évében elhunyt. Temetése szeptember 23-án, pénteken 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. A gyászoló család. (-)

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát hirdet egy repülőtéri ügyféltájékoztató tisztviselői (impiegtat) állás betöltésére – COR-kód 432305. A versenyvizsga időpontja: október 7., 10 óra; a dossziék benyújtásának határideje: október 3., 16 óra.

Bővebb tájékoztatás a www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

Roncsautóprogram 2022

Eladná régi autóját?

Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információkért hívjon a 0741-022-199-es számon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TORDAI CÉG** alkalmaz **MÉSZÁROST** és **TÖLTŐNŐT** hentesáru készítéséhez. Tel. 0744-644-026. (23252)

A **SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA** pályázatot hirdet **KAPUSI ÁLLÁS** betöltésére. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (sz.-I)

A **SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA** pályázatot hirdet **LABORTECHNIKUSI ÁLLÁS** betöltésére a Matematika-Informatika Tanszéken. Bővebb információk az ms.sapientia.ro honlapon olvashatók. (sz.-I)

Marosvásárhely önkormányzata a szomszédos településekre is kiterjeszti a tömegközlekedés útvonalait

Szeptember 20-án, kedden a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban aláírták a Marosvásárhelyi Közösségközi Közlekedésfejlesztési Egyesületet (ADI Transport) létrehozó dokumentumot. Az egyesület elnökévé Soós Zoltán polgármestert választották. „Személyesen sajnos nem lehetek önökkel, de ez egyben pozitívum is, hiszen Bukarestben vagyok, ahol munkamegbeszélésen vettek részt Sorin Mihai Grindeanu miniszterelnök-helyettesével, a közlekedési és infrastrukturális miniszterrel, akivel a marosvásárhelyi és környékbeli közlekedés fejlesztéséről fogunk tárgyalni. A szövetség fő célja, hogy megfelelő, 21. századi közszállítást biztosítson a Marosvásárhelyen és környékén élők és dolgozók számára. Az elmúlt 10-15 évben a város peremvidéke 25-30 ezer ember otthonává vált, akik nálunk töltik mindennapjaikat, nálunk tanulnak vagy dolgoznak. Az ADI Transporttal tulajdonképpen a szomszédos településeket szeretnénk összekötni a megyeszékhellyel egy tömegközlekedési hálózaton keresztül, a buszjáratok áthaladhatnak Marosvásárhely területén, és így a peremvidéken élők közvetlenül otthonról tömegközlekedéssel juthatnak a városba. Tudjuk jól, hogy nem fogjuk egyik napról a másikra megoldani a problémákat, hosszú az út, amin elindultunk, de hiszem, hogy az ADI Transport tevékenységével hozzá fogunk járulni a Marosvásárhelyen és a környező településeken élők életszínvonalának növeléséhez” – nyilatkozta Soós Zoltán.

A társulás révén Marosvásárhely a következő településekkel lesz összeköttetésben: Jedd, Koronka, Maroskeresztúr, Marosszentanna, Marosszentgyörgy, Marosszentkirály és Mezöpanit.

Soós Zoltán, mint a 2022. június 14-i 185. számú helyi tanácsi határozat kezdeményezője, a közlekedés fejlesztését alapvető fontosságúnak és az összes szomszédos településen élő lakos érdekének tartja. A településeket összekötő új útvonalak rövidebb menetidőt, a szállítási költségek és a forgalom csökkenését eredményezik.

A Bel- és Külföldi Kapcsolati Osztály

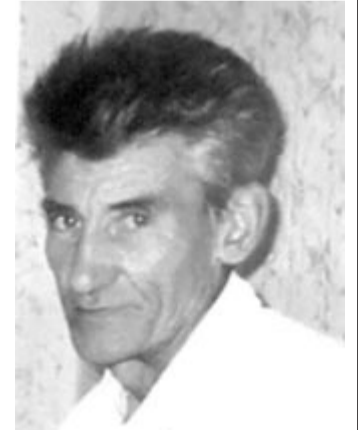
Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 22-én

SZÉP JÓZSEFRE

halálának 10. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi szerető felesége, hét gyermeke, tizenegy unokája és hat dédunokája. (17227)

„Ez a nap az emlékezés napja, neked szól a templom harangja. Érted imádkozunk halkan zokogva, legyen áldott a föld, mely ráhullott koporsódra.”
Soha el nem múló szeretettel emlékezünk szeptember 22-én
LŐRINCZI IDÁRA
szül. Gidófalvi

halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi édesanyja, testvére, András és családja, sógornője, Anikó és családja. Szívünkben örökké élni fogsz. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (17224)

FELKÉSZÍTÜNK AZ ŐSZRE

szeptemberi kedvezményünkkel:

INGYENES KONZULTÁCIÓ*

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZÜRŐS LENCSEKRE

Igényelheted bármelyik kabinetünkben!

SZÁSZRÉGEN (Libertății) B-dul Libertății, Nr.12/2 0733 553 971	MAROSVÁSÁRHELY (Központ) P-ța Mărășești, Nr. 21. 0733 553 976	MEDGYES Str. Pompierilor Nr. 4. 0735 830 678
DICSŐSZENTMÁRTON Str. Victoriei, Nr. 21. 0736 386 353	MAROSVÁSÁRHELY (Tudor) B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126 0755 088 379	NYÁRÁDSZEREDA Str. Pompierilor Nr. 1. 0733 553 973
MAROSLUDAS Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7. 0735 786 853	SZÁSZRÉGEN (Cardinal) Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A 0728 908 856	SEGESVÁR Str. Mihai Viteazu Nr. 40 0770 810 855

*a raktárkészleten levő lencsét tartalmazó szemüveg vásárlásakor.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Dr. Máté Gábor
A sóvárgás démona

Dr. Máté Gábor
Szétszórt elmék

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

International Short Film Festival
Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj
Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál

Tîrgu Mureș / Marosvásárhely
Romania / 28 sept. – 02 oct. 2022
Palace of Culture

ALTER-NATIVE

www.alternativeiff.ro

Organizer
Organizator
Szervező

Co-organizer
Co-organizator
Társzervező

Partner
Partener
Partner

Partner
Partener
Partner

Partner
Partener
Partner

Partner
Partener
Partner

Partner
Partener
Partner

Partner
Partener
Partner

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

Könyvesbolt
Kányádi Orsolyával

MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN 21 ÓRÁTÓL

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Emma vendéglő, hidegtalák készítése	- 0740-083-077
- információ	- 118-800	• Prefektúra	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• RDS-RCS	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	- 0365/400-401	- 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0800-500-929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- vidék	- 0265/929
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- 0800/800 928	
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthonápoló szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	• Aquaserv: - hideg víz-csatoma	- 0265/215-702
		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
		- központ	- 0265/208-800
		- 08008 208-888	
		• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
		• Vasútállomás	- 0265/236-284
		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
		Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
		• Optika-Optofarm	- 0265/212-304
		- 0265/312 436	
		- 0265/250-120	
		- 0265/263 351	
		- 0265/263-351	
		- 0265/250-344	
		- 0756-468-658	
		- 0729-024-380	
		- 0751-114-307	
		e-mail: marmed@armed.ro,	
		www.marmed.ro	
		• Dora Optics	- 0733-553-976
		• Dora Medicals	- 0265/212-971
		• Radiológia, echográfia	
		Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.